Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 251. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 18-го ЛИСТОПАДА 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 18, 1978 No. 251. VOL. LXXXV.

Бостонська Округа УНСоюзу відбула організаційні наради

Джамайка Плейнс, Масс. — У неділю, 5-го листопада ц. р., тут в приміщеннях української католицької парафії відбулися організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Бостоні й околицях, під час яких 17 Відділових урядовців заслухали звітів про сучасний стан УНСоюзу і організаційні здобутки Округи та намітили плян праці до кінця біжучого року. Головним промовцем на нарадах був головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Володимир Гетьманський, а секретарював Дмитро Ґалонзка.

У своєму звіті про організаційну працю, В. Гетьманський ствердив, що за перших десять місяців цього року Округа придбала 40 нових членів, виконавши свою квоту (70 членів) на 57 відсотків. Особливо успішними в організаційній праці були: Д. Ґалонзка, секретар 307-го Відділу, який придбав 18 нових членів, Йосиф Ірха, секретар 224-го Відділу (8 членів), п-і Анна Ремик, секретарка 238-го Відділу (7 членів) і В. Гетьманський, секретар 374-го Відділу (6 членів). Голова Округи пригадав, що минулого року Округа перевищила свою квоту і тим самим одержала грошову винагороду в сумі 2 доляри за кожного нового члена.

Д-р Іван Флис у своєму слові подав обширний звіт про організаційний і фінансовий стан УНСоюзу, про В-во „Свобода", пляновані поліпшення на Союзівці та про „Українську Будівлю". Д-р Флис рівнож звітував про перші наради новоствореної Реорганізаційної Комісії УНСоюзу та про деякі зміни пропоновані цією Комісією.

У дискусії після доповідей взяли участь: д-р І. Дідюк, п. Бортник, В. Гетьманський, В. Мігован і п-і А. Ремик. Під час дискусії заторкнено такі справи, як відновлення боргових зобов'язань, побудова дому для старших віком громадян, високі кошти конвенцій УНСоюзу, радієві реклями, фонди на заанґажування професійних орґанізаторів тощо.

На закінчення нарад всі присутні Відділові урядовці приобіцяли посилити свою працю в останніх двох місяцях року, щоб осягнути квоту 70 нових членів.

Розмови на громадські і союзові теми продовжувалися після нарад під час перекуски, що її приготовили членкині Відділів Округи.

НАУКОВА І ВИДАВНИЧА ПРАЦЯ УВАН ЗАСЛУГОВУЮТЬ НА ОКРЕМУ УВАГУ

Під час відвідин Головної Канцелярії УНСоюзу. На фото (зліва): Головний секретар УНС Володимир Сохан, тепер вже покійний проф. Іван Замша, ред. Євген Федоренко, головний організатор Василь Оріховський, головний предсідник д-р Іван Флис, ред. Володимир Левенець, проф. д-р Василь Омельченко і головний касир пані Уляна Дячук.

Джерзі ситі, Н. Дж. (в.л.). — З метою поінформувати українську спільноту про багатогранну, зокрема наукову та видавничу працю Української Вільної Академії Наук у ЗСА Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і Видавництво „Свобода" відвідали у четвер, 26-го жовтня ц. р., науковий секретар проф. д-р Василь Омельченко і секретар Управи проф. Іван Замша (тепер вже покійний). У розмові з членами Головного Екзекутивного Комітету і редакторами „Свободи" репрезентанти цієї наукової установи відмітили, що УВАН у ЗСА, якраз в цьому році відзначає 28-річчя наукової і видавничої праці та що ця ділянка пожвавленої праці заслуговує на окрему увагу нашої громади.

„Очевидно, в одній розмові мені буде тяжко підсумувати усю працю Академії за минулих 28 років, але треба вказати бодай на найважливіші ділянки її праці", — заявив проф. В. Омельченко, переходячи до стислої інформації про працю УВАН.

Академія, як відомо, приміщується у власному будинку при 206 Захід 100-та вулиця в Ню Йорку, де розміщені: управа, секретаріят, заля для наукових конференцій, засідань та мистецьких виставок, бібліотека ім. Володимира Міяковського та архів-музей ім. Дмитра Антоновича.

Довкола своїх відділів, секцій, комісій та архіву-музею, УВАН в ЗСА об'єднала в науковій співпраці дуже поважний гурт активно діючих учених старшої, середньої й молодшої ґенерацій. Окремим досягненням треба вважати те, що серед учених різних національностей, з-посеред яких найповажнішу групу становлять американці.

Належну увагу Академія приділяє молодим науковцям. На останній конференції до Академії було обрано велике число дійсних членів, членів-кореспондентів і наукових співробітників. Більшість з новообраних — це професори американських університетів. Серед новообраних є також два визначні німецькі учені: проф. д-р Ніколяус Лібковиц, президент Мюнхенського університету і проф.

(Закінчення на стор. 6)

ПРОГРАМА
ТРЕТЬОГО СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ
23-26-го листопада 1978 р., готель „Амерікана", 7-ма евеню і 53-тя вул. в Ню Йорку

В рамах III Конґресу СКВУ, в днях від 16-го до 23-го листопада 1978 р., будуть відслужені Архиєрейські Служби Божі в українських церквах. Міжкрайові надбудови, крайові організації та Ради й Комісії СКВУ відбудуть свої конґреси, з'їзди, конференції, зустрічі й наради.

СЕРЕДА, 22-го ЛИСТОПАДА

god. 1:00 по полудні до 10:00 у вечорі
Реєстрація

год. 6:00 по полудні
Пленарна Сесія Секретаріяту СКВУ

ЧЕТВЕР, 23-го ЛИСТОПАДА

год. 9:00 вранці
Наради Рад і Комісій СКВУ

год. 9:00 вранці до 10:00 у вечорі
Реєстрація

год. 2:00 по полудні
Екуменічний Молебень

ПЕРША ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 4:00 до 5:30 по полудні

1. Відкриття III Конґресу СКВУ
2. Національні гимни — Молитви
3. Покликання Почесної Президії
4. Відзначення 60-річчя Української Державности
5. Прийняття програми і правильника нарад Конґресу
6. Проголошення ділової Президії Конґресу
7. Привіти: а) Проводів Українських Церков
   б) Голів Крайових Центральних Репрезентацій
8. Проголошення Конґресових Комісій

ЧЕТВЕР, 23-го ЛИСТОПАДА

год. 5:30 до 6:30 у вечорі
Вечеря

год. 6:30 у вечорі
Конґресовий Концерт (Заля Карнеґі Гол)
Участь беруть:
Чоловічий Хор „Гомін" — Англія
Дівочий Хор „Веснівка" — Канада
Мішаний Хор „Думка" — ЗСА
Павло Плішка — бас з Метрополітальної Опери, Ню Йорку
Марта Кокольська-Мусійчук — сопрано з Міської Опери, Ню Йорку
Андрій Добрянський — Метрополітальна Опера

П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЛИСТОПАДА

ДРУГА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 9:00 до 12:30 по полудні

1. Звіти: а) Президії Секретаріяту СКВУ
   б) Контрольної Комісії
2. Запити й відповіді

год. 12:30 до 2:00 по полудні
Полуденок для Делеґатів — Вшанування українських парляментаристів Канади і ЗСА

ТРЕТЯ ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 2:00 до 4:00 по полудні

1. Дискусія над усіми звітами Президії Секретаріяту СКВУ
2. Уділення абсолюторії

год. 4:00 до 6:00 у вечорі

1. Доповідь
   Доповідач: мґр Борис Потапенко (ЗСА)
   Тема: „Наша допомога визвольній боротьбі українського народу".
2. Запити і відповіді

год. 6:00 до 7:30 у вечорі
Вечеря

П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЛИСТОПАДА

ЧЕТВЕРТА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 7:30 до 10:00 у вечорі

1. Доповідь
   Доповідач: мґр Омелян Коваль (Бельґія)
   Тема: „Проблема включення української молоді в українське громадське життя"
2. Доповідь
   Доповідач: мґр Ірина Пеленська (ЗСА)
   Тема: „В обороні української дитини"
3. Запити й відповіді

СУБОТА, 25-го ЛИСТОПАДА

П'ЯТА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 9:00 до 11:00 вранці

1. Доповідь
   Доповідач: Микола Плав'юк (Канада)
   Тема: „Дія СКВУ в світлі потреб української спільноти у вільному світі"
2. Доповідь
   Доповідач: дир. Омелян Плешкевич (ЗСА)
   Тема: „Економіка — підставовою силою української спільноти
3. Запити й відповіді

год. 11:00 вранці до 12:30 по полудні

Панель
Модератор: проф. Іван Головінський (ЗСА)
Панелісти: Представники українських наукових інституцій
Тема: „Завдання української науки"

СУБОТА, 25-го ЛИСТОПАДА

год. 12:30 до 2:00 по полудні
Обід

ШОСТА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 2:00 до 4:30 по полудні

1. Звіти: а) Верифікаційно-реєстраційної Комісії
   б) Статутової Комісії
2. Вибір керівних органів СКВУ

год. 7:30 у вечорі
Конґресовий Бенкет

год. 10:00 у вечорі
Молодеча забава — зустріч

НЕДІЛЯ, 26-го ЛИСТОПАДА

год. 8:00 вранці
Богослужби

СЬОМА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

год. 10:00 до 1:00 по полудні

Звіт Фінансової Комісії й прийняття бюджету СКВУ на 1979 р.
2. Звіти Рад і Комісій СКВУ
3. Схвалення резолюцій і звернень Конґресу
4. Різне
5. Закриття Третього Конґресу СКВУ

год. 1:00 до 2:00 по полудні
Обід

год. 2:00 по полудні
Демонстрація біля амбасади СССР

„В обороні прав України і поневолених Москвою народів — за деколонізацію СССР"

Картер обороняє свою програму боротьби з інфляцією, але признає можливість рецесії

Вашінґтон. — Виступаючи перед групою кореспондентів у четвер, 16-го листопада, президент Джіммі Картер висловив переконання, що його програма щодо поборювання інфляції, яка базована на добровільних обмеженнях підвищень в цінах і платнях, матиме успіх, якщо продуценти, робітничі спілки, федеральний уряд і цілий американський загал додержуватиметься напрямних, запропонованих Білим Домом. Він підкреслив, що уряд зменшуватиме свої видатки, але теж зазначив, що не плянує встановляти примусової урядової контролі над цінами і платнями, хіба що в ситуації „кризи в країні".

Президент, однак, признав, що якщо його програма боротьби з інфляцією виявилася б „цілком неефективною", то існує можливість, що в країні настала б економічна рецесія, або навіть депресія. Але президент Картер підкреслив, що вигляди на такий критичний стан „дуже мінімальні".

Становище президента Картера підтримали того ж дня Вілліям Міллер, директор Федеральної Ради Резерв, і Альфред Кан, головний дорадник Білого Дому для справ поборення інфляції.

Єгипет передав свої пропозиції відносно палестинського питання

Вашінґтон. — У четвер, 16-го листопада, єгипетський віцепрезидент Госні Мубарак, який того дня прибув із Каїру, передав урядові ЗСА та ізраїльській делеґації, яка тут веде переговори з єгиптянами щодо сепаратного мирового договору, пропозиції уряду президента Анвара ель-Садата в справі розв'язки контроверсійного питання майбутности окупованих Ізраїлем палестинських земель на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази.

Хоча існували побоювання, що нові єгипетські пропозиції можуть спричинитися до припинення, або і зірвання переговорів, то з достовірних джерел інформують, що „нові" пропозиції не різняться дуже від „старих", бо Каїр вже раніше настоював, щоб договір щодо сеператного миру між Єгиптом та Ізраїлем був „пов'язаний" з договором відносно розв'язки палестинської проблеми. Новим аспектом може є тільки те, що Мубарак більше наголосив справу земель біля Ґази. Деякі коментатори твердять, що Каїр готовий обговорювати цю справу окремо від проблеми земель над Йорданом, але тільки у випадку, якщо б цілком не можна було дійти до порозуміння відносно надйорданських земель. Однак, єгипетські чинники заперечують, що Каїр готовий погодитися на такий компроміс.

КАНАДСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ВИМАГАЄ ЗВІЛЬНЕННЯ Д. ШУМУКА

Данило Шумук

Оттава. — Канадська Палата Громад одноголосно прийняла резолюцію, в якій звертається із „сильним закликом" до уряду СССР звільнити Данила Шумука з ув'язнення, беручи до уваги поганий стан його здоров'я.

Як відомо, 64-річний Данило Шумук перебуває в одному з концтаборів в Мордовії і, згідно з інформаціями, які продістались на Захід різними шляхами, хворіє на пістряка шлунка. Акцію за його звільнення почала в Канаді ще в 1976 році його родина, яка проживає у Ванкувері.

Резолюцію в справі звільнення Шумука вніс в п'ятницю, 3-го листопада, посол Ліберальної партії Марк МакҐвіген з округи Віндзор-Вокервілл в провінції Онтаріо. Її піддержав український посол Рей Гнатишин, член Прогресивно-Консервативної партії, який репрезентує округу Саскатун-Біґґар в Саскачевані. З уваги на це, що резолюція була внесена в рамках т. зв. Постійного Розпорядження ч.43, в наглих справах, її прийняття було зумовлене одноголосним рішенням всіх присутніх членів Палати Громад. Після короткої дискусії, резолюцію прийнято одноголосно.

Два дні раніше подібну резолюцію в справі Шумука був вніс посол Прогресивно-Консервативної партії Томас Сіддон, а її піддержав Говард Джонстон, також член Прогресивно-Консервативної партії. Ця резолюція вимагала більш наполегливої ініціятиви з боку канадського уряду, зокрема міністра закордонних справ Дональда Джеймісона, в справі звільнення Шумука і дозволу на виїзд до Канади. З уваги на непорозуміння процедурального порядку, ця резолюція не була прийнята одноголосно, як цього вимагало Постійне Розпорядження ч.43.

Мотивуючи свою резолюцію, М. МакҐвіган назвав Шумука „українським патріотом" і відмітив, що навіть совєтський кодекс праці гарантує звільнення з ув'язнення у випадках серйозного занедужання.

ПЕН Клюб закликає Москву звільнити Шумука

Лондон, Англія. — Президія Світової Асоціяції Письменників — Інтернешенел ПЕН, разом із спеціяльним Комітетом для допомоги письменникам-в'язням, що діє при цій асоціяції, звернулася з офіційним проханням до уряду Совєтського Союзу про звільнення Данила Шумука з ув'язнення. Як відомо, Данило Шумук хворіє на пістряка жолудка. Йому тепер 64 роки й існує мало надії на вилікування з цієї хвороби. Президія ПЕН у своєму листі до совєтського уряду покликається на параграф ч. 100 закону про табори праці, що говорить про відпущення кари у випадку, коли ув'язнений не має виглядів жити, щоби її відбути. Данило Шумук більше ніж половину свого життя прожив у в'язницях — польських, німецьких і совєтських. Його дні пораховані і письменники світа закликають совєтський уряд, щоби дозволив йому бодай померти не у в'язниці. Президія Міжнародного ПЕН просить всі інші організації підтримати це прохання про звільнення Шумука.

ПІД ЧАС ПОЇЗДКИ СЕНАТОРІВ ДО СССР ВИРИНАЄ СПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ

Москва. — Боріс Пономарьов, член Політбюро КПСС, який очолював совєтську делеґацію під час формальної зустрічі з групою 12-ох американських сенаторів, тут в середу, 15-го листопада ц. р., обвинуватив уряд президента Джіммі Картера у спробах „втручатися в наші внутрішні справи" і заявив, що теперішня закордонна політика ЗСА може привернути часи „холодної війни" у совєтсько-американських відносинах. Пономарьов підкреслив, що відносини поміж СССР і ЗСА „значно погіршилися" від минулої весни.

Як уже інформовано, група 12-ох американських сенаторів відбуває поїздку по СССР в рамках програми таких періодичних обопільних відвідин совєтських і американських парляментаристів. Зустріч минулої середи проходила під знаком відмічення 45-річчя встановлення дипломатичних зв'язків поміж СССР і ЗСА.

Сенатор Абрагам Рібікофф, який очолює делеґацію американських сенаторів, заявив кореспондентам, що розмови проходили у „відкритій атмосфері". Один із сенаторів заявив, що коли дискусія зосередилась на питанні обмеження зброї, то „дійшло до справді гострого обміну думок".

Критикуючи закордонну політику ЗСА та „повчаючи" американських сенаторів про конечність поширювати політику детанту, Пономарьов вказав на такі явища, як „сповільнення переговорів САЛТ II, зменшення в торгівлі, спроби (ЗСА) втручатися в наші внутрішні справи". Він сказав, що такі потягнення — „а їх піддержує багато конґресменів і сенаторів" — є поважною загрозою для політики детанту поміж СССР і ЗСА.

День пізніше, тобто в четвер, 16-го листопада, республіканський сенатор Джекоб Джевітс із Ню Йорку повідомив, що в розмові з членами совєтської Верховної Ради він та інші американські законодавці видвигнули справу порушення прав людини в Совєтському Союзі, вказуючи, що ця політика Москви затурбувала населення ЗСА.

(Закінчення на стор. 6)

НЕДІЛЯ 26-го ЛИСТОПАДА — ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно): Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії) і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтський натиск

Після порівняльної стабілізації в Китайській Народній Республіці, усунення деяких внутрішніх непорозумінь, знешкодження діяльности радикальної групи („банди чотирьох"), Пекін, точніше, нові китайські керівники з головою Комуністичної партії і прем'єром Гуа Куо-фенґом у проводі розгорнув енергійну зовнішньо-політичну діяльність в Європі, Азії і Африці. Завершенням цієї діяльности можна вважати недавню подорож Гуа до Румунії, Югославії і Ірану, а зокрема підписання 10-річного китайсько-японського мирового договору, який не тільки уможливить розбудову китайської господарської системи, пожвавить торгівлю між обидвома країнами, але також має на меті зупинити поширення комуно-московської гегемонії на країни Азії і Африки, згідно з окремою клявзулею цього договору.

Китайська політична діялектика полягає в тому, що вона нарівні бо то проголошує небезпеку з боку обидвох „імперіялізмів" — капіталістично-американського і соціялістичного московського, але на практиці всі китайські атаки спрямовані проти „соціял-імперіялізму" совєтського зразку, перед яким вони перестерігають народи Азії і Африки, а також інших континентів, бо в їхній оцінці, він більш небезпечний. У висліді цього, пекінські верховоди поставили наголос на розбудову своєї армії, яка була б спроможна не тільки оборонити Китай перед евентуальним нападом Совєтського Союзу, але також подати „помічну руку" приязним азійським і африканським народам, загроженим ще комуно-московським імперіялізмом.

Маючи це все на увазі, кремлівські диктатори розвинули в останньому часі шалену протикитайську пропагандивну активність на дослівно усіх відтинках політичного, суспільно-громадського, економічного, військового, культурного й іншого життя. Ця посилена антикитайська пропаганда не обмежується тільки до паперової війни, яка, до речі, ведеться вже від років на сторінках совєтської преси, але в ній беруть участь особисто визначні совєтські партійні й урядові особи, намагаючись „авторитетно" „спростувати" потягнення китайських дипломатів за кордоном.

Доказом такої активности може послужити 4-годинне інтерв'ю, дане совєтським пропагандистом першої ранги Георгієм А. Арбатовим британському журналістові Джонатанові Поверові, що опісля було надруковане в „Інтернешенал Геральд Трібюн", „Обсервері" й інших виданнях. Темою інтерв'ю були проблеми, які тісно пов'язані з Китайською Народною Республікою і теперішньою політикою детанту, яка, мовляв, може бути дуже загроженою, якщо західні держави допомагатимуть розбудовувати китайську військову силу і включать Китай як свого, хай і тихого, союзника у свою оборонну систему. Арбатов нібито не є проти співпраці між державами, але якщо таку співпрацю базуватимуть на антисовєтських основах, то Совєтський Союз мусить витягнути з цього відповідні консеквенції.

Знаючи настанову кремлівських верховодів до закупівлі Китаєм зброї на Заході, журналіст Повер, може навіть з розмислом, запитав Арбатова, чи продаж літаків Великою Британією для Китаю вважатиметься доказом співпраці Заходу з Пекіном, на що він одержав вимінаючу відповідь, але в політичних кругах Лондону ніхто не сумнівається, що завданням Арбатова було перешкодити цьому продажеві, який значно зміцнював би китайське летунство якраз у прикордонній зоні Китаю з СССР, де не можна розбудувати простірних летовищ.

У Москві прекрасно розуміють, що їхня великопростірна концепція може заломатися, якщо Китаєві вдасться створити буферні зони, свого роду „активну загороду" від соціял-імперіялізму", і тому совєтські верховоди розпочали кампанію погроз, шантажів і залякувань проти всіх, які в такий чи інший спосіб хочуть співпрацювати з Китаєм, або вважають китайські тези правильними. Кампанія тим разом почалася в Лондоні, але вона, напевно, в скорому часі перекинеться також на інші столиці західнього світу, зокрема на Вашингтон, до голосу якого прислухаються інші західні держави.

Я. Гайвас

ПРО РОТАЦІЮ, УЗГІДНЕННЯ І ВИБОРИ, ІНІЦІЯТИВУ ДЕЛЕҐАТІВ І ІНШЕ

Одинадцять років існування СКВУ — це час великого досвіду і різних експериментів. СКВУ зовсім нова формація в житті української діяспори й тому зовсім природно він мусів не раз шукати доріг до найкращого й найповнішого виконання своїх завдань, експериментувати, випробовувати, щоб на практиці побачити, як працюють ті, чи інші форми й засоби та які з них треба відкинути, змінити, а які — устабілізувати.

До таких експериментів, які випробовано під час першої каденції, а Другий Конгрес відкинув, а тепер знову мова про них, належить ротація Секретаріяту по черзі в трьох різних країнах, які є головними нашими поселеннями і мають найкращі дані для осідку Секретаріяту на своєму терені. Це такі країни: ЗСА, Канада та Англія. Хоч українські поселенці в Англії числом далеко позаду Бразилії, чи Аргентини, а навіть не дорівнюють численно поселенню в Австралії, але їхні здобутки ставлять їх побіч ЗСА і Канади, а до цього промовляє ще й вагомий арґумент Европи.

Для підкреслення ваги і рівного значення та щоб дати змогу тим трьом нашим передовикам у світі виявити себе, та включити й заінтересувати якнайбільше свої місцеві громади Світовим Конгресом, його працею і його проблемами на Першому Конгресі в Ню Йорку в 1967 році впроваджено принцип ротації. За цим принципом промовляла також його далекосягла демократичність, яка йшла назустріч масовій причасності нашої громадськости в діях СКВУ. Ротація найвищої влади є досконалим засобом для того, щоб і найслабшому дати змогу перебрати провід у свої руки.

У Швайцарії, яка її запровадила й консеквентно зберігає, всі кантони — великі і малі — по черзі кандидують президента країни. Без цього малі ніколи, або дуже рідко мали б змогу просувати свого кандидата на президента цілої країни. Колись принцип ротації зобов'язував у нашому громадському житті в Канаді. Всі головні організації, складові частини КУК-у, мали по черзі десиґнувати на Конгресах КУК-у своїх кандидатів на президента. Зі зміною цього принципу деякі з тих організацій добровільно зреклися назавжди подавати кандидата на президента КУК зі свого лона.

У практиці під час першої каденції не цілком успішно вийшло з ротацією. Очевидно, не була в цьому вина самого принципу ротації. На це зложилися різні причини, а найбільше та, що це були перші роки існування СКВУ, коли треба було щойно промощувати шлях для розгорнення дальшої діяльности. Тепер знову чуємо голоси про поворот до цього принципу. Дехто каже, що це був би крок назад. Воно зовсім не так. Але поворот до цього принципу сам собою не змінив би СКВУ так, як не змінив його факт закріплення Секретаріяту в одній країні, Канаді, напротяг цілої каденції. Бо не визначення того чи іншого осідку СКВУ рішає про його силу і розвиток, а вложена в нього праця і її успіхи.

Другим принципом, який саме тепер гаряче дискутується й оспорюється — це договорення всіх, як база рішень. Хоч кожному ясно, що договорення це дуже важка й радше ускладнююча база для рішень, але на початку існування СКВУ воно, мабуть, в якійсь мірі оправдало себе. Одначе, після довшого часу воно, зговорення, мусіло виявити своє справжнє обличчя, свої недоліки. Зговорення, як беззглядно зобов'язуючий принцип — це неминучий шлях до „liberum veto", до стану, в якому кожен член має змогу не допустити до рішень, хоч усі інші є за тим. Отже, принцип зговорення на дальшу мету неоправданий, бо рано чи пізніше він доведе до того, як це наші сусіди-поляки, в чиїй історії саме той принцип зобов'язував, мусіли ствердити: Польща тримається неладом („Polska nierządem stoji").

Недоліки цього принципу виявилися яскраво в часі Другого Конгресу. Групові й персональні амбіції, використовуючи його, довели до безвиихідної ситуації. Щойно небезпека розвалу примусила знайти вихід, який одначе, як це виявилося пізніше, не оправдав себе. Тому вже в часі Другого Конгресу були голоси про потребу переходу на вищий ступень групової діяльности, на вирішування питань більшістю і виборами, тобто на застосування справжньої демократичної норми. Без виборів і можливости вибору між різними виборчими листамисписками немає можливости демократичного процесу, нормальної критики й контролі привладних елементів. Актуальною ця справа тепер на Третьому Конгресі більше як передтим з огляду на очевидні розбіжності в поглядах на різні питання і на добір осіб до Секретаріяту СКВУ. Розбіжності ці є нормальним і здоровим явищем, вони забезпечують конкуренцію і змагання і без них не було б того природного поштовху до посиленої напруги, без якої нічого не може розвинутися.

У випадку Третього Конгресу така розв'язка мусіла б бути попередньо відповідною ухвалою пленуму, бо йдеться про зміну основних, статутових заложень.

Власне з тих статутових положень виникають і інші конкретні проблеми. Існуючий статут наголошує „комісійний" принцип полагоджування справ і розв'язування проблем. То значить, що всякі суґестії і пропозиції мусять наперед бути подані і до відповідної комісії, бути нею обговорені й устійнені, а щойно тоді передані нею на розгляд, а фактично тільки на ухвалу пленуму. Можливості вияву делеґатської ініціятиви дуже тим обмежені, а навіть з огляду на короткий час Конгресу і на додаткові приписи, які вимагають від проєктодавця внесення свого проєкту кілька тижнів перед Конгресом, виключені. У цьому положенні статуту знайшло вияв недовір'я нас самих до себе. Автори й законодавці статуту СКВУ побоювалися, що ми не зможемо собі дати ради в обличчі противоріччях, або несподіваних суґестій і пропозицій, які можуть прийти від делеґатів і тому заздалегідь накидали на них такі рамки й обмеження, що тільки дуже настирливі могли їх перебороти. І в цьому є великий недолік, який в якийсь спосіб треба усунути.

Делеґати прибувають з усіх континентів, з десятків країн, є між ними найпередовіші організатори й керівники нашого життя, люди з найбільшим досвідом і довір'ям своєї конституанти, тих, що їх вислали, а „комісійний бюрократизм" не дає їм змоги подати свої думки й суґестії прямо пленумові, тобто тому чинникові, який має рішати. У сучасних умовах, в добі причасної демократії („participating democracy") таке обмеження ваги і ролі делеґатів виглядає досить дивно. Тому і цього моменту не можна оминути. Ми не мусимо тієї проблеми зразу розв'язати, але вивигнути її, поставити, намітити напрямні до її остаточного розв'язання ми можемо й повинні. Очевидно, що в розв'язі мусять бути забезпечуючі клявзулі, щоб ми часом не опинилися в ситуації, яка не раз виникає в американському Сенаті, коли противники якогось проєкту безконечними промовами, читанням поезій, романів, оповіданнями про риболовлю і полювання заговорюють своїх противників „на смерть" і не допускають до небажаних ними ухвал.

Накінець треба згадати

(Закінчення на стор. 5)

Ілля Дмитрів

ЗА ПРАВИЛЬНІСТЬ ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗОВАНОГО ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ

(2)

Таким чином, на протязі майже повних 200 років українська людина жила і творила в обставинах, які майже не давали їй змоги творити, виправляти чи вдосконалювати такий тип організованого життя, який відповідав би її світоглядові, духовності й суспільній культурі. У своєму щоденному житті вона підпорядкувалася чужій панівній системі, з якою могла частинно погоджуватися, або яку респектувала прямо із примусу. Де були кращі обставини, там вона творила власні установи і в їхню форму та зміст вкладала свій дух, свій розум і свою культуру. Але і в цих місцях переважаючим типом для українських установ ставали форми, що носили культурно-виховні ознаки. Організації політичні, громадські установи, установи наукові, молодіжні, станові чи церковно-релігійні були не лише доволі великою рідкістю, але дуже часто вони мусіли пов'язуватися ще і з певними реґіональними можливостями, потребами та нагодами.

Тому для нас немає об'єктивної потреби пригнічувати свою совість цими подекуди досить великими неполадками та недосконалостями, що їх стрічаємо в нашому організованому житті на чужині. Вони виростали більше під впливом своєрідних стихійних імпульсів, аніж за якоюсь заздалегідь обдуманою системою, проєкт якої люди могли обговорити, собі його засвоїти й суверенною волею його схвалити. Натомість нам потрібно об'єктивного вивчення існуючої у нас системи організованого життя, при рівночасному узгідненні усіх позитивних та неґативних фактів і проявів у ньому. На канві цього ступнево і пляново треба виправляти і вдосконалювати існуюче, доорганізовувати потрібне.

Як перед тим в Україні під одною чи другою займанщиною, так і сьогодні, на чужині, досить велика частина леґальних організацій спирається під формально-правним оглядом на тому законодавстві, яке панує у країнах нашого поселення. Тому, для прикладу, ми не маємо Українського Комітету в Канаді, але маємо Український Комітет Канади; ми не маємо Українського Конґресового Комітету в Америці, але маємо Український Конґресовий Комітет Америки; ніде на Заході нема Українського Апостольського Екзархату, але існує чимало Апостольських Екзархатів для українців. Услід за цим ані одна із дієцезій Помісної Української Католицької Церкви не має у своїй формальній назві того кореня, який робив би їх українськими від самого заснову. Найбільш українськими під цим формально-правним аспектом являються менш-більш усі ті установи та організації, які розвивають діяльність напівлеґально, або те держава законодавство допускає при реєстрації більш природну форму в назві установи. За наочний приклад тієї другої сторінки можемо взяти українські громадські установи та організації в Західній Европі, в Австралії, а почасти також і в ЗСА чи в Канаді.

Услід за назвою у формально-правний бік статутових заложень зареєстрованих установ просякають також і певні обмеження щодо напрямку та змісту їхньої діяльности, які впливають на суть їхнього існування та на можливості репрезентації суверенної думки, себто такої думки, яка виплива б лише з уваги на наші національні потреби, без огляду на країну поселення, громадянство, вплив мови, культури тощо.

Погляд на структуру організованого життя

Взявши під увагу всі країни української діяспори й діючі в них організації, ми не помилимося, коли скажемо, що, не зважаючи на стихійний характер у творенні цих організацій, вони вкладаються у певну логічну систему, де можна ще багато поправити, а коли виникає потреба, то й добудувати.

Не зважаючи на історичне минуле з усіма його ідейними, чуттєвими, традиційними й похідними примхами та навичками, українська суспільність розпоряджає доволі широкими і різноманітними похилами і програмовими заложеннями, *політичним сектором*, в якому існують великі потреби на загальну перебудову та усучаснення, але який невільно списувати з порядку денного як віджилий анахронізм, хоча певна частина українських людей за такий його може уважати.

[Продовження буде]

З НАШИХ БУДНІВ

Спружинові ноги

Якось недавно жалівся під Народним Домом у Ню Йорку пан радник П., заслужений працівник на народній ниві, що він, відає, не дотягне до 3-го Світового Конґресу Вільних Українців і напередодні цієї історичної події... „до Яреми ноги простягне"!

— Просто сил не вистачає обійти та обслужити всі інші передконґресові ювілеї та річниці, що ними так щедро поблагословив чи покарав нас Господь під кінець цього ювілейного року! — зідхнув вищезгаданий народній активіст. — Бо подивіться, скільки того всього навалилося на наші голови: 100-ліття Лесі Українки, 70-ліття Василя Барки, 60-ліття Листопадового Зриву, 45-ліття Великого Голоду, 35-ліття Першої Української Дивізії, 30-ліття Наукового товариства імени Шевченка... Ну, та й ювілей Бабуні-„Свободи" хотілося б в гідний спосіб відсвяткувати! А тут пан організатор Оріховський пригадує у делікатний спосіб, що я ще не виконав своєї квоти — не приєднав Батьковій-Союзові десятка членів, що не є правдою, бо я приєднав дванадцять, а чи я тому винен, що трьох ветеранів добровільно відійшли до Відділу святого Петра, а один, молодий джус, розбився у катастрофі?..

Це мені пригадало, як за давніх часів, либонь ще за головства сл. п. Дмитра Галичина, прийшов раз до Головної Канцелярії на Ґренд Стріт старший вікoм секретар Відділу і спитав головних урядовців, чи Союз не має в плані видавати організаторам спружинових ніг (або ніг на пружинах), щоб їм легше було бігати по „фльорах" за новими членами... Це зауважив присутній тоді в бюрі Дмитра Галичина головний касир УНСоюзу, Роман Слободян, в якого голова завжди була багата на різні вигадки і жарти.

А ви, куме Федоре, — сказав, — позичте собі ніг у пана маестра Авраменка. В нього ноги, як на спружинах: він не тільки сам ще танцює чумака, але й всякі танцювальні фестивалі організує!

Жарти-жартами, але і в жартівливих висловах чи анекдотах батьків народу відчувається турбота за майбутнє наших організацій та установ: хто потягне далі національну тачку, коли не стане союзових та інших ветеранів, яким уже власні ноги відмовляють послуху, а молоді не приходять їм на зміну?..

Ікер

Ще одна родина одержала візу на виїзд із СССР

Москва. — Після однорічної боротьби із совєтською бюрократією, Боріс і Наталія Кац, нарешті одержали візу на виїзд до Ізраїля, куди вони однак не плянують їхати з огляду на дуже поважну недугу їхньої дочки Джесіки, яка вимагає опіки хірургів і спеціяльних харчів-дієти, на яку вони собі не можуть дозволити у Совєтському Союзі. Родина Каців в середу, 15-го листопада ц. р., одержала офіційне повідомлення паспортного відділу, що віза готова і вони повинні покинути СССР до 4-го грудня. „Ми є дуже заскочені таким позитивним зворотом справи, бо були знікли, що ми втрачали надію на виїзд", — заявила Наталія Кац кореспондентові Ассошіейтед Пресс в телефонічній розмові.

Родина Каців є однією з 18-ох родин, справи виїзду яких пообіцяли полагодити совєтські чинники, а генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв, розмовляючи свого часу з сенатором Едвардом Кеннеді, демократом з Массачусетс, обіцяв приспішити виїзд родин. В справі Каців інтервеніювали також численні жидівські організації за кордоном.

Західні дипломати в Москві вважають, що дозвіл на виїзд для Каців та евентуально інших родин можна завдячувати політиці президента Джіммі Картера і його кампанії в обороні прав людини. Один з дипломатів відмітив, що це є припадком, коли дозвіл на виїзд для Каців видають тоді, коли група американських законодавців перебуває з візитою в Москві з метою поліпшити американсько-совєтські відносини.

Покищо не відомо, коли родина Каців прибуде до ЗСА, але вже сам факт позитивного полагодження цієї справи вважається на Заході успіхом. Боріс Кац заявив кореспондентам, що він плянує якнайскоріше відібрати візу і заплатити, згідно з совєтськими приписами, 2100 доларів за те, що він позбувається совєтського громадянства. Раніше совєтські власті відкидали всякі прохання Каців.

О. Гайський

ПОЧВІРНА СТОЛИЦЯ — ЧИ МАЛЕ ПИВО?

IV

Хоч сам нежонатий — целебс — новий Папа Іван Павло II є людиною з найчисленнішою в світі родиною. В Клівленді, де новий Папа бував двічі раніше, важко знайти поляка, який не відкрив би родинних зв'язків із ним.

Не пасемо задніх і ми, українці. Гарвардець Василь Лагошняк привіз із Метрополітальної округи вістку, мовляв, Папа, по материній лінії, отже наполовину українець. На жаль, польським стилем для фасону кажучи — цей наш стан посідання все більше корчиться... Дальші вісті подавали, що Папа тільки по бабці (отже, вже тільки начетвертину) українець, далі — тільки навосьмину...

Гадаю, що „пора вже велика є" вдатися до проф. Ярослава Рудницького, щоб рятувати положення. Він своїми етимологічно-ономастичними засобами і способами приверне нам знову наш стан посідання, доказуючи, що „українською була таки мати Папи; що походила вона зі Стрия і що нинішній Папа міг бути українцем, але професор Пріцак у Гарварді занедбав справу — і тепер, замість українського, маємо польського Папу"... Це, очевидно, жарт.

А повертаючи до поважного тону, мусимо відмітити, що відношення Папи до Українського Гарварду в одному випадку таки справді занотовано.

Свого часу теперішній Папа був запрошений Гарвардом (американським) на доповідь. Після імпрези, на здивування всіх, він зайшов до Українського Наукового Інституту в Гарварді (УНІГУ), оглянув усе, розпитував про все, а на відхідному сказав:

— Що хотіли б поляки, щоб мати в Гарварді такий Інститут?!...

...Може це інтермеццо і це діктум найвищого церковного Ієрарха спонукає наших людей зрозуміти й оцінити наш, дійсно неоцінимий стан посідання й необмежені наші можливості у найславнішому американському університеті. Може в 60-ту річницю Акту Соборности (22 січня 1919 — 22 січня 1979) — соборно раз направду „шапками накриють" і перекриють потрібну суму 750 тисяч долярів — на сплату Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ).

V

Імпакт несподіваної перерви у традиції: трактувати вибори Папи, як внутрішньо-італійську справу — був такий несамовитий, що редакторка рубрики „Flings and Things", у вікендовому числі „Клівленд Пресс", Марджорі Алькорн, зладила цілу листу італійського стилю і правопорядку, які „відходять у хут", з-англійська: „гов авт" — і їхніх польських наслідників, які входять на їх місце, „кам ін". Отож: Парма, Італія — авт, Парма, Огайо — ін; піцца — авт, келбасі і перогі — ін; (популярний) музичний діско — авт, полька — ін; Шейкер Гайтс — авт, польська дільниця — Бродвей — ін. А вже „польські джовкс" (польські жарти) стали більше „ін", ніж будь-коли...

... Щодо першого пункту, то скажемо авторці: „Коркекшин, пліз: поляки зовсім не є емблематичною спільнотою підклівлендського міста (чи передмістя) Парма. Каталог щорічних українських святкувань, під назвою „Правд ов Парма" (Горджуся Пармою)" — вже другий раз минулого року підкреслив, що найчисленнішою етнічною групою Парми є українці (шкода, що каталог не подає числа — скільки нашого брата в Пармі є). Можна б ще оспорювати польськість ковбаси й пирогів, якби не те, що на галях, де вони в нас продаються, вони реклямуються теж, як „кольбасі" і „перогі". Як до того додати, що це — в розумінні мовознавців — не пироги, тільки вареники, то виявиться, що й на цьому фронті ми „самі себе зовювали"...

Якщо мова про українських „автс", тобто тих, що виїхали з Клівленду, й „інс" — тих, що до міста прибули, або, бувши продуктами власного хову, зайняли становище вибувших, як зміна варти, то ресорт виглядає так: „автс" (з поданням напряму виїзду): о. митрат Дмитро Гресько — Фльорида; основник Музею-Архиву, проф. Леонід Бачинський з дружиною Наталією — Денвер, Кольорадо; проф. Юра Яремкевич з дружиною Софією — Ірвінґтон, Н. Дж., д-р. Микола (+) й Михайлина Біґуни — Керґонксон, Н. Й.; Микола Кавка з дружиною Володимирою — околиці Філядельфії; інж. Михайло Хроновят з дружиною Дарією (+) — Каліфорнія; д-р Витовт і д-р Ірина Левицькі — Фенікс, Арізона; інж. Степан Мішкевич з дружиною — Каліфорнія; інж. Роман Цеґельський з дружиною Степанією — Фльорида; Василь Камінський з дружиною Павлиною — Чікаґо, Іллінойс; футбольні аси УАСК „Львів", Клівленд — брати Росули; Роман — Мемфіс, Теннесі, Олександер — Міннесота.

По стороні прибутків („інс") з-поза Клівленду, чи з власного хову: парох церкви Св. Покрови — о. д-р Іван Тилявський; парох церкви св. Петра й Павла — о. Михайло Ревтюк; голова УАСК „Львів", д-р Богдан Чепак; тренер футболістів Львова — Андрій Шепарович і Ігор Жиґа; тренер СУМА — Любомир Мудрий; відомі вже на українсько-політичних водах брати Петро й Андрій Фединські — перший із них успішно пише на українські теми в американській пресі; Андрій Грушкевич; популярна своїми щорічними „чуваннями з постом" (в користь переслідуваних Москвою українських діячів) та політичними „байк-е-тонами" трійця братів Орест, Юра й Микола (молодший) Дейчаківські (останньо названий проскочив уже в бандуристи славної Капелі ім. Т. Шевченка з Детройту...). Далі йдуть Іван Нич, Орест Ліщинський і інші.

+ померла після виїзду з Клівленду.

[Продовження буде]

Українці в Клеменс Центрі в Елмайрі

Елмайра, Н. Й. (Б. Г.). — У суботу, 21-го жовтня ц. р. стараннями Фундації Волі вперше появилися на сцені театру Клеменс Центр українські виконавці програми, а саме: Капеля Бандуристок із Детройту під мистецьким керівництвом Петра Потапенка і танцювальний ансамбль „Веснянка" з Віндзору, Канада, хореографом якої є Мирон Олексишин.

Селлі Крук музичний кореспондент у „Сандей Телеграм" в Елмайрі 22-го жовтня ц. р. написала так: „Численна, вдячна публіка у Клеменс Центрі в суботу ввечері засумувалась, коли програма, що її влаштувала Українсько-Американська Фундація Волі, Інк., закінчилася.

І дійсно, срібні тони бандур, ніжні жіночі голоси, стилеві одяги бандуристок, кольорові світла театру зіллялися в одну чудову картину. Маестро Петро Потапенко вміло керував ансамблем, а заля грімкими оплесками нагороджувала виконавців програми за кожну пісню. Оля Гвоздь, одна з найкращих бандуристок і асистент мистецького керівника капелі, пояснювала англійською мовою окремі пісні неукраїнській публіці, яка тричі перевищувала чисельно нашу невеличку українську громаду.

Наші виконавці почали програму, присвятивши першу точку жертвам штучного голоду в Україні, ліричною, стрілецькою піснею „Ой, там при долині", ар. Петра Потапенка, сольо виконувала Ольга Денисенко. ... „Вовки сіроманці кістки порозносять"... бреніла і завмирала пісня, а тоді виступила знаменита рецитаторка К. Потапенко зі своїм пророчим — „Спіть хлопці, спіть"..., кінчаючи такими словами: „На Ваших тихих могилках, замає наш побідний стяг", і тут вдарили громовицею струни бандур і понісся бадьорий марш молоді „Ми ростем, ми надія народу" до слів Б. Нижанківського, музика Петра Потапенка. „Україно", чарівний наш краю, нас на зборе ніхто і ніде", закінчилася точка присвячена голодовій облозі України. „Ой, Дністре, мій", задзвенів приємний голос солістки Мирослави Брездень, що їй в унісон гарно доповнювали ніжні голоси бандуристок, а відтак співачка виконала пісню „Виростеш, мій сину", слова Василя Симоненка, муз. А. Шашкевича, а опісля „У вишневому садочку".

Відтак виступив танцювальний ансамбль „Веснянка" з Торонто, виконуючи танковий весняний привіт під звуки ніжних українських мелодій. Керівник сцени, який відповідав за світляні ефекти, Ричард Пітерсон, вив'язався дуже добре, засягаючи перед тим інформацій у хореографа Мирона Олексишина.

Поплили знову струмочками наші українські народні пісні: „Ой, дай, Боже", „Ой, у полі", „Зеленая рута" сольо виконувала Галина Кравченко. „Черберці", „За горою", „Сонце вже зайшло" і тоді виступив бравурний „Козачок", „Веснянки", переривaний грімкими оплесками. Жартівливі пісні „Та куди ідеш, Явтуше", і „Ти до мене не ходи" у виконанні солісток Ліди Врублевської й Галини Кравченко викликав багато радости на залі.

Як дарунок вдячній американській публіці капеля піднесла пісню про Америку, Ворда, за що одержала бурю оплесків. Неперевершений український гопак підніс публіку майже на ноги, а Олег Ступницький своїм високим стрибком здивував публіку.

Відтак Сестрицтво церкви св. Николая влаштувало прийняття для приїжджих гостей. П-і Софія Більська, за порадою о. пароха Степана Чомка, з іншими панями щиро натрудилася для цієї гарної гостини. Голова відділу УККА п. Василь Довжицький, голова Клюбу п. Іван Чопко, о. Білецький, п. Микола Маґера — співорганізатор цієї вдалої імпрези та проф. Ващишин, щиро вітали ансамблі і гостей. Дякуючи за гостину, керівництво Фундації й Капелі заінтонували українцям в Елмайрі грімке „Многая Літа"...

Другого дня вранці помчав автобус у Сиракюзи, везучи Капелю Бандуристок і „Веснянку" з подібним концертом.

Борис Губка

Успіхи нашої молоді

НОВА ПРОФЕСІОНАЛІСТКА ЛЮБОВ О. ВОЗНЯК

Любов О. Возняк

Нам приємно поділитися успіхами молодої професіоналістки Любови О. Возняк, доні Романа і Ольги з дому Цибик, активних громадян у Клівленді, батько в Окрузі Відділів УНСоюзу, УЗО - Відділ УККА, Пласті тощо.

Любов О. Возняк народжена в Клівленді в 1956 році, закінчила парафіяльну школу св. Йосафата при українській католицькій церкві. На протязі вісьмох років навчання була першою в клясі та закінчила її з відзначенням. Рівночасно закінчила студії в Школі Українознавства в 1972 році матурою, що її здала з оцінкою з відзначенням. В середній школі Бінмонт, п-а Любов також вибивається на перше місце поміж своїми одноклясниками, в часі своїх чотирьохрічних студій, була ввесь час визначною студенткою, закінчивши середню освіту дипломом з відзначенням.

У Клівленд Стейт університеті студіювала математику і вже по двох роках студій її заанґажовано до праці в університеті у Департаменті фізики. Тут належала до різних спортових клюбів і брала активну участь у їхніх змаганнях. Студії в університеті закінчила дуже успішно в червні ц. р., одержавши диплом бакаляра стислих наук в математиці, з вислідом Magna ucum Lade. Тепер наша Люба працює у середній школі, Стронґвіл сеньйор — де вчить математику. Одначе, на цьому не хоче зупинитися і задумує вчитися далі, щоб осягнути докторат, та перейти на працю в університеті.

Любов є активною пластункою і бере участь у студентськім життю Клівлендської громади. Під час вакацій працює виховницею новацтва у пластових таборах, провадить дитячі садки та сповняє іншу виховну працю з молоддю. Батьки і Любов є членами 222-го Відділу УНСоюзу.

Фі

В Римі відбулись збори „Унум Омнес"

У Римі у відомому реколекційно - студійному Центрі „Домус Маріє", від 26-го до 30-го жовтня ц. р., мали місце чергові Загальні Збори Міжнародної Федерації Католицьких Чоловіків „Унум Омнес" („Всі єдино"). Вони відбувалися у тридцятиріччя оснування Федерації, що постала в 1948 році у Люрді. Федерація від самого початку присвятила багато уваги Переслідуваній Церкві; Україну в ній репрезентовано — почерез Український Християнський Рух — з 1962 р., при чому представник України був постійно обираний або кооптований до Ради з 1967 року у признанні великої активности українських мирян.

Папа Іван Павло II в розмові з ректором УВУ проф. д-ром Володимиром Яневом в Римі під час авдієнції делеґації Міжнародної Федерації Католицьких чоловіків „Унум Омнес".

Ювілейні Загальні Збори мали своє окреме значення, в рівній мірі з огляду на дбайливо підготовлену змістову частину (в якій розглянено проблему пошанування прав людини та ролі Церкви при запевненні прав людини), як і з огляду на ділово-адміністративну частину. На Асамблею зголосились 50-ох делеґатів із 15 різних країн Европи, Південної та Північної Америки, Африки й Азії.

В українській делеґації працювали проф. В. Янів, як член Ради, о. митрат проф. І. Музичка (проректор УКУ), як духовний асистент, та о. протоархимандрит Л. Гузар (тільки у св. Літургіях). Для українських мирян Асамблея мала те спеціяльне значення, що вона остаточно прийняла статут із відомою вже постановою, що у Раді є зарезервоване місце для представника Східньої Церкви (рішення прийняте на засіданні Ради у Цюріху, у квітні ц. р.).

У звіті підкреслено велику працю дотеперішнього президента Ферда Нігавза (американця), який на власний кошт об'їхав майже весь світ, організуючи національну асоціяцію (зокрема серед народів на шляху розвитку), як членів великої родини „Унун Омнес". За свої заслуги президент отримав понтифікальний орден (командорію) св. Григорія Великого, що його йому вручено під час спеціяльного комерсу, за присутністю голів делеґацій та представників італійського світського Апостольства. Тому, що Нігавз з родинних і професійних зглядів більше кандидувати не зміг, обрано на його наступника молодого і динамічного голову австрійської Асоціяції католицьких чоловіків — Йоганнеса Фарнляйтера, а його заступником індійця — англійського громадянина Соневіратне. Генеральним секретарем залишився д-р Інглессіс, який завжди дуже прихильно ставився до української делеґації. Залишився також скарбник, швайцарець Е. Райнав, що завжди підкреслював точність української групи при плаченні вкладок (які — до речі — завжди запевнювала братня Організація — Союз Українців Католиків „Провидіння").

Зміна натомість наступила на важливому становищі Духовного Асистента. Дотеперішній довголітній асистент француз монсеньйор Жеро перейшов на „емертиваного" асистента, а на його місце Апостольська Столиця визначила капеляна швайцарської Ґвардії при Ватикані — монс. П. Ґріхтінґа. До Ради обрано делеґати з Арґентини, Італії, Швайцарії та України, і таким чином проф. В. Янів в Раді має постійно місце від 1967 р; тепер його обрано на дальших 6 років. Тому, що для утримання тяглости в Раді половина членів залишається, то з попередньої каленції остаються представники: Бельгії, Еспанії, Мальти, Німеччини та Португалії. Рішено також, що Португалія має технічно підготовити наступне засідання Ради, яке відбудеться у жовтні 1979 року, в Лісбоні.

Українська делеґація плянує підготовити Асамблею представників переслідуваних Церков для взаємного обміну досвідом та для зібрання матеріялів про актуальний стан Церкви в окремих країнах за залізною заслоною.

При розгляданні проєкту спільних студій у зв'язку з „Роком дитини" рішено зайнятися питанням дитини та її християнського виховання, але при наголошенні важливости завдання родини („щаслива дитина тільки у щасливій родині!"). Взагалі, можна виразно помітити поворот до давніх традицій Церкви і до добровільного перебрання більших тягарів на себе.

До вершинних виявів Зібрання належала врочиста авдієнція у Папи Івана Павла II у суботу, 28-го жовтня, у одній із малих авдієнційних заль Ватикану. Св. Отця привітав уступаючий Президент (по-англійськи), Папа відповів програмовою промовою по-французьки із спеціяльним додатком по-англійськи. Авдієнція тому мала більше значення, що була це перша авдієнція після інтронізації для централі мирян. Після свого слова Папа Іван Павло II зійшов до учасників, затримуючися при більшості членів Ради, при чому уважливо вислухав слів В. Янева, який висловив надію, що новий Понтифікат матиме преважливе значення для майбутніх відносин „обидвох наших народів". В. Янів, подібно як багато інших представників, говорив не в одній із „офіціяльних конгресових мов", але по-українськи, а Папа вислухав слів із запевненням св. молитов в наміренні висловлених побажань, із видимою сердечністю, як це можна було бачити на численних знімках, роблених в часі авдієнції, що й підкреслили учасники тієї пам'ятної хвилини.

На закінчення Загальних Зборів новий духовний асистент відслужив св. Літургію у дуже настроєвій каплиці швайцарської гвардії у Ватикані, в часі якої у спеціяльній ектенії окремі делеґати мали змогу сказати короткі молитви-прохання рідною мовою.

Нав'язуючи до слів на авдієнції, В. Янів сказав прохання до св. Духа, щоб нового св. Отця наділив потрібними ласками — силою, второпністю, але зокрема мужністю для покращання співжиття народів у світі у справедливості для наближення царства Божого на землі.

З'їзд відзначився цим разом настроєвістю і сердечністю, і всі делеґати були під враженням безпосередньости нового Христового Намісника, що намагався виявити багато зрозуміння й уваги для кожного.

Після З'їзду проф. Янів склав поклін і звіт Блаженнішому Патріярхові Йосифові, відзначаючи також увагу українського Апост. Екзарха кир Плятона для УХРуху, що постійно уможливлює участь Делегата у працях „Унум Омнес", покриваючи кошти.

20-ЛІТТЯ ФІЛІЇ ОДУМ-у

Саммерсет, Н. Дж. — Зі спеціяльного звернення інформують, що Філія ОДУМ-у Саммерсет-Баунд Брук, Н. Дж., відзначає своє 20-ліття. З цієї нагоди влаштовують вечір, в програмі якого відбудеться концерт молодих талантів і товариська забава.

Зустріч відбудеться в суботу, 18-го листопада ц. р., в залі Осередку Церкви-Пам'ятника св. Андрія в Баунд Бруку о год. 7-ій вечора.

УЛТПА, Відділ Ілліной вшанувало пам'ять проф. д-ра М. Панчишина

Члени Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Ілліной, та гості під час вшанування пам'яті бл. п. проф. д-ра Маріяна Панчишина в 35-річчя його смерти

Дня 9-го жовтня ц. р. сповнилося 35 років з дня смерти проф. д-ра Маріяна Панчишина, визначного лікаря-спеціяліста й видатного наукового та громадського діяча, одної з найбільш відомих і славних постатей українського життя у Західній Україні між двома світовими війнами, а також в часах большевицької та німецької окупацій.

З цього приводу 28-го жовтня цього року відбулися святочні сходини Українського Лікарського Товариства в Чікаго присвячені світлій пам'яті незабутнього і дорогого професора д-ра Панчишина. Сходини відбулися в Інституті Модерного Мистецтва в присутності лікарів та гостей, а зокрема в присутності вдови, п-і Ольги Панчишин (з дому Кривокульських). Син, д-р Маріян Панчишин (молодший) на жаль, занедужав та не міг прийти на це свято з причини хвороби.

Сходини відкрив д-р Роман Оришкевич, голова Відділу, а потім святочну доповідь та короткі спомини мали чотири лікарі, а саме д-р Іван Дачишин, д-р Тома Воробець, д-р Роман Крупка та д-р Теодор Парфанович. Головну святочну промову мав д-р Іван Дачишин, який подав короткий життєвий шлях, лікарську й наукову та громадську працю професора д-ра Маріяна Панчишина.

Якщо корлотко реасумувати промову д-ра Дачишина, то професор Панчишин народився у Львові 6-го вересня 1882 року в українській міщанській родині. У Львові одержав він середню та університетську освіту та став працювати лікарем-асистентом в Анатомічнім Інституті.

Під час української національної революції в 1918 р. став він твердо по стороні відродженої державницької ідеї. По програній боротьбі за незалежність України, в 1921 році д-р М. Панчишин організує і розбудовує медичний факультет УВШ (Українська Висока Школа), як тоді називали Український Тайний університет, на якому викладає він анатомію, а також в один час був ректором УВШ. Коли польська влада замкнула УВШколу, д-р Панчишин продовжує і провадить високоякісну приватну практику внутрішньої медицини та допомогає стипендіями колишнім студентам закінчити медицину за кордоном.

Д-р Маріян Панчишин відкидає запрошення поляків обняти катедру внутрішньої медицини у Варшаві, а залишається у рідному Львові та бере активну участь у зорганізованому лікарському і громадському житті.

Проф. Панчишин організує і провадить Українське Гігієнічне Товариство, щоб піднести здоровний стан свого народу. Він організує і провадить „протитуберкульозний диспензер" та є директором медичної клініки в шпиталі Народної Лічниці. Проф. Панчишин є активним членом Українського Лікарського Товариства та дійним членом НТШ, та бере наукову участь в їхніх сходинах та з'їздах.

Під час першої большевицької окупації він є викладачем і керівником в Медичному Інституті та депутатом до Верховної Ради СССР, де заступається за українські інтереси.

Під час німецької окупації виєднує від німців створення Медичного Інституту, в якому багато українських студентів могло продовжувати чи починати свої медичні студії. В цих тяжких умовинах тяжкої праці і нервового напруження та нагінки зі сторони поляків серце проф. Панчишина не видержало і він помер 9-го жовтня 1943 року.

Після д-ра Дачишина говорив наш сеньйор д-р Тома Воробець, який був студентом та анатомічним асистентом проф. Панчишина. Він також оповідав про свою співпрацю в Українськім Гігієнічнім Товаристві.

Д-р Роман Крупка згадав проф. Панчишина із часів Українського Тайного Університету, де він був студентом та анатомічним асистентом та про його часті стрічі та співпрацю в шпиталі Народної Лічниці.

Д-р Теодор Парфанович згадав проф. Панчишина зі своїх студентських часів в Українському Тайному Університеті та свою активну участь (як свідок — дружба) під час вінчання Професора з Ольгою Кривокульською, 19-го лютого 1921 року.

На закінчення хочу ужити слів д-ра Томи Воробця, який цитував нашого славного поета і мислителя Максима Рильського „Хто не шанує видатних людей свого народу той сам не гідний пошани" або „Хто не знає свого минулого той не вартий свого майбутнього".

Завдання української медицини не міняються, а це служіння своєму народу в рідному краю і тут на еміграції. Українські лікарі у вільному світі гідно репрезентують цінності української науки і культури та допомагають Україні в боротьбі за волю і державність.

Д-р Павло Пундій

Школа Українознавства Т-ва „Самопоміч" у Ню Йорку закінчила рік навчання

Останній весняний місяць шкільного року — це місяць найінтенсивнішої праці, напруження та незвичайних клопотів. Та й не дивно, бож приходять кінцеві іспити, виставлення шкільних свідоцтв і нарешті закінчення шкільного року з мистецькою частиною, яка, властиво, є неофіційним переглядом досягнень учнів на протязі останнього шкільного року. Мистецька частина — це немов би корона для цілого шкільного року — напруження та праця для учнів та вчителів і, звичайно, втіха (а часом сум) батьків.

Коротке слово директора школи (школа має близько 160 дітей) д-ра Р. Дражньовського до учнів, батьків та вчителів. Офіційна частина скінчена; переходимо до мистецької.

Малі заповідачі, які зовсім добре виконують своє завдання, представляють клясу за клясою, починаючи з наймолодших. Появляються виконавці, демонструють свої досягнення, переважно певні елементи вибрані зі шкільної програми. Деклямації, танці-гри, співи і нарешті музичний виступ юних бандуристів.

Керівник програми пані Евстахія Гойдиш, учителька 6-ої кляси, вийнятково добре уклала програму та передала її ведення в руки молодих виконавців. Може останнє зокрема заслуговує на увагу. З точки зору виховання дитини це важливий чинник — це перенесення відповідальности на учнів, що завжди приводить до гарних вислідів, а дітям додає певности в своїх діях та силах.

Рівнож важливою подією в школі була матура, до якої приступило 14 учнів матуральної кляси: Зенон Бахір, Галина Весоловська, Адріян Данилюк, Марко Івасиків, Богдан Кузишин, Оксана Куровицька, Галина Мельник, Юрій Пивоварів, Леся Плескун, Нестор Поритко, Андрій Раковський, Адріяна Роговська, Андрій Рогожа та Христина Стешин. Опікуном кляси був д-р Ігор Гурин, історію та географію викладав д-р Роман Дражньовський, мову і літературу д-р Ігор Гурин, культуру проф. Белла Чмух, а духовними опікунами були о. Севастиян Шевчук та о. Володимир Базилевський. Інспектором при матурі був д-р Олександер Лужницький, що її всіх 14 учнів закінчило з успіхом, а двоє з них відзначаючо.

Школа робить добре враження рівнем знання учнів, а невеликий приріст учнів за останній рік говорить про популярність школи серед нашої громади та заперечує думку про її занепад.

І. Гурин

У Бостоні Осередок СУМА відзначив 25-річчя

Танцювальний ансамбль старшого юнацтва й дружинників і танцювальний гурток молодшого юнацтва під час мистецької програми на 25-річчі Осередку СУМА в Бостоні

У днях 7-го і 8-го жовтня ц. р. Осередок СУМА ім. Василя Біласа в Бостоні врочисто відзначив 25-річчя свого існування.

Ювілейні святкування започатковано в суботу, 7-го жовтня ц. р., де о годині 9-ій ранку в середній школі Іст Брейнтрі Джуньйор розпочався відбиванковий турнір дружинників, на який прибули дружини Осередків СУМА з Ню Йорку, Ірвінгтону й Бостону. Турнір координував спортовий референт Орест Ганчар.

Цього ж дня, о годині 6-ій вечора в залі Дедгам Інн зібралося багато молоді СУМА, батьків та гостей, щоб офіційно відзначити ювілейне свято бенкетом. Програму бенкету відкрив голова Управи Осередку СУМА в Бостоні Михайло Носаль, привітавши всіх присутніх, а відтак представив майстра церемоній мгра Ореста Щудлюка, який попросив місцевого пароха української католицької церкви Христа Царя о. декана Петра Огірка провести молитву. Під час бенкету представлено почесних гостей: о. декана Петра Огірка, пароха укр. православної церкви св. Андрія о. протоієрея Мирона Пахолка, заступницю голови КУ СУМА з Ню Йорку Евгенію Кузьмович, о. диякона Тараса Ґалонжку, голову місцевого Відділу УККА інж. Конрада Гусака, та ряд представників суспільно-громадського життя у Бостоні. Між присутніми були також представники Осередків СУМА з Гартфорду, Ню Йорку, Джерзі Сіті, Ірвінгтону, Вілліментику, Йонкерсу і Пассейку.

В часі бенкету протокольний секретар Володимир Федорів обширно в доповіді з'ясував про початки організування СУМ в 1925 р. на східних українських землях і його завдання, ліквідацію СУМ у 1929-30 роках, а відтак про відновлення СУМ у 1946 році в західній Европі. Далі подав історію і діяльність Осередку СУМА в Бостоні на протязі 25-ох років свого існування, та представив всіх голів, які провадили Осередком. Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. прот. Мирон Пахолюк, а опісля присутні гарно забавлялися до пізньої ночі при звуках оркестри „Сині гори" з Гартфорду. Під час оркестрової перерви член СУМА Григорій Макух висвітлив прозірки з діяльности Осередку протягом 25 років, а мгр Орест Щудлюк пояснював усі прозірки.

У неділю, 8-го жовтня, члени Осередку СУМА в Бостоні разом із гістьми-сумівцями зі сусідніх Осередків взяли численну участь у Святій Літургії в українській католицькій церкві Христа Царя, де виголосив прекрасну проповідь і склав ґратуляції з нагоди 25-ліття Осередку СУМА о. диякон Тарас Ґалонжка, який сам зріс в сумівських рядах Осередку. Після церковних відправ юнацтво, дружинники й сеньйори відмаршували на парафіяльну площу парохії Христа Царя, де відзначено Ювілей святочним апелем, що його перепровадив Булавний Ю-СУМА Роман Дашавець. Після піднесення прапорів і відчитання денного наказу пам'ять членів Виховної Ради й членів СУМА, які відійшли у вічність — хвилиною мовчанки. Головним промовцем була заступниця голови КУ СУМА з Ню Йорку Евгенія Кузьмович. З привітами виступали: від Відділу УККА та ОБвУА — інж. Конрад Гусак; парох української католицької церкви о. декан Петро Огірко; парох української православної церкви о. прот. Мирон Пахолок; о. диякон Тарас Ґалонжка; представник станиці Пласту — інж. Станислав Берегулька; від Лікарського Товариства, Кредитівки й ФКУ — д-р Іван Дідюк; голова окружних Відділів УНСоюзу — Володимир Гетьманський; заступник голови Відділу ОЖ ОЧСУ — Ольга Барицька; голова Осередку Вілліментик — Роман Боцневич; гол. Осередку Гартфорд — Мирон Зелес; голова Осередку Джерзі Сіти — Стефан Кіра; Ігор Зварич з Йонкерсу; мгр Петро Когут з Ню Йорку; Леся й Ірка Андрух із Пассейку; голова Осередку Ірвінґтон — Мирон Биц; радні міста Бостону — Фредрик Ленґоні й Алберт О'Ніл. Прочитано письмові привіти: 79-ий Відділ СУА — голова Таня Д'Авіньон; 123-ий Відділ УНПомочі — голова Михайло Франківський; 230-ий Відділ „Провидіння" — фінансовий секретар Микола Сухий; посадник Бостон — Кевін Г. Вайт; конгресмен Джон Моклі; УНДому в Метепені. Відтак відбулася роздача нагород із відбиванкового турніру: Ню Йорк — перше місце, Ірвінґтон — друге, Бостон — третє.

Після обідової перерви, з огляду на зимну погоду, мистецька частина відбулася у парохіяльній залі церкви Христа Царя. Програмою ввесь час провадив мгр Орест Щудлюк. Молодше юнацтво під проводом Романни Михайлів започаткувало програму піснями: „Ой, у лузі червона калина" і „Гей, там на горі січ іде". Відтак танцювальний ансамбль старшого юнацтва і дружинників під керівництвом Івана Барицького й танцювальний гурток молодшого юнацтва — керівник Анна Носаль виконали 10 народних танків. Під кінець мгр Орест Щудлюк склав подяку всім гостям та закликав батьків і членів СУМА до активної праці над вирощуванням молодих та ідейних сумівських працівників.

Романна (Франківська) Михайлів

Українські атракції у Торонто

Однією із атракцій Торонто є Пансіон ім. Івана Франка. З приємністю приймаю запрошення відвідати Пансіон, тим більше, що там живе моя приятелька ще з нашого незабутнього Львова Марійка Пастернакова, дружина великого українського науковця-археолога проф. д-ра Ярослава Пастернака.

Будинок імпозантний. Новий модерний елегантно устаткований. Оточує його велика зелена площа травник прикрашений квітучими кущами. На великому бальконі в сторону річки і ліску відпочивають сеньйори на свіжому повітрю. Простора ясна їдальня прикрашена вишивками і керамікою запрошує до доброго обіду. Концертова заля, бібліотека і архів доповняють прегарне устаткування Пансіону. На кожному кроці бачимо, що ми в українському приміщенні. Дуже часто Пансіон відвідують молодечі ансамблі з концертами, рецитаціями, виставками. Мешканцям, що перебувають там (100 осіб), крім доброго, здорового харчу, старається громадянство уприємнити час. Піклуються ними чотири лікарі, два священики і 40 осіб обслуги. Багато старших громадян займається пасікою, годуванням кріликів чи допомагають вони в городі і в саду. Двічі в рік видає Редакційний комітет під проводом голови п-і Е. Пастернак дуже гарно і естетично оформлений бюлетень „Новинки з Пансіону", з численними знімками з життя мешканців-сеньйорів. Улаштовують базари в Пансіоні, де виставляють праці своїх рук. Мешканці Пансіону беруть також участь у щорічній „Всеканадській Виставці", де на протязі чотирьох років Пансіон отримав чотири перші нагороди.

Кухня, це взірець порядку і гігієни. Вітає нас головна господиня п-і Юрцан і її симпатичні помічниці п-і Млинарик і Максимець. Ми скористали зі запрошення директорки Пансіону і залишились на обід.

Цей прекрасно влаштований Пансіон завдячують громадяни Торонто одній енергійній людині, невсипущої праці Евгенії Пастернаковій, яка вправно та з посвятою заряджує такою великою інституцією. Знаємо, що вона покінчила до того відповідні студії і зі запалом взялася до праці, щоб допомогти громадянам старшого віку.

Другою українською атракцією міста Торонто є „Канадсько - Українська Мистецька Фундація". — Як не дивно, але у нас ще знаходяться білі круки і то не люди з великими іменами чи високими титулами, але люди вродженої інтеліґенції і високої культури та зрозуміння історичної ваги наших надбань. Люди, що придбавши важкою працею майно, не ховають його по банках, не збирають відсотків, щоб мати їх якнайбільше, але обдаровані високою інтеліґенцією і візією майбутнього, вклали свою працю на культурну ціль, щоби не пропали наші мистецькі здобутки, тимбільше, що як відомо, кожен окупант нищить українські культурні, мистецькі і наукові надбання. Такою твердинею збереження української культури стала „Канадсько-Українська Фундація", творцями якої є Михайло і Ярослава Шафранюки, що пожертвували на ту ціль дім, вартости 200 000 дол., де примістили свою велику колекцію картин і створили Мистецький Музей для творів українських мистців.

Цю Фундацію оформлено, як громадську установу для збереження й плекання Української Мистецької Культури в Канаді. Крім „Мистецької Ґалерії" і бюрових приміщень, віддано в безплатне користування таким передовим установам: СКВУ (два поверхи), КУК (один поверх) та видавництву журналу: „Жіночий Світ" (один пов.) які покривають частинно тільки поточні видатки зв'язані з утриманням будинку. Це перший дар на нашім новім поселенню для українського мистецтва.

У модерній з добрим освітленням залі з великим виставовим вікном робить культурне, дуже миле враження. У тім приміщенні постійно відбуваються виставки мистців не лише з Канади, Америки але і з Европи.

В розмові з п-вом Шафранюками, ми довідалися, що теперішній будинок лише початок, бо вони оглядаються за кращим і більше репрезентативним приміщенням.

Дуже мені приємно при тій нагоді зазначити, що п-во Шафранюки, наші меценати, є моїми дорогими земляками. П-і Ярослава з Тернополя, а п. Михайло Шафранюк з Борщева Чортківської Округи, т. зв. Теплого Поділля, відомого зі свого чарівного борщівського одягу.

Ольга Соневицька

Листопадова Академія в Ютиці

Ютика, Н.Й. (Н. Н.) — Заходом Відділу УККА в Ютиці, тут у залі авдиторії при церкві свв. Володимира й Ольги, 29-го жовтня ц. р. відбулася Листопадова академія. На сцені видніла велика картина кисти мисткині Оксани Лукашевич-Полон, Св. Юр у Львові, і чотири прапори місцевих українських організацій. Голова Відділу УККА п-і Я. Томич відкрила академію, підкреслюючи великі історичні роковини Першого Листопада 1918 року, що на ньому виховувалися цілі покоління, та подала програму. Молодий пластун, Леонід Герець, гарно продеклямував поему Л. Забашти „Місто лева".

Учасник вічнопам'ятного Листопаду, ред. І. Дурбак, прочитав змістовну доповідь про передісторію Першого Листопада 1918 року, як він відбувся у Львові і в цілій Галичині, ясні сторінки й тіні, незвичайну єдність і солідарність усіх українців на місцях, але брак необхідної допомоги, підкріплень для оборонців Львова, що в нерівній боротьбі три тижні боролися із переважаючими силами поляків, які дістали велику допомогу з цілої Польщі. Одначе, Перший Листопад залишився дороговказом для нас на майбутнє, що можна об'єднаними силами зробити? Листопадова Легенда живе в нашій літературі, мистецтві, в народі, та одушевляє всіх українців, навіть з-над Дніпра, що часто приїздять до „города левів".

Сестри Ґнапівні, Володимира й Галина, заміжня Хомут, що акомпаньювала на гітарі, своїми милозвучними голосами проспівали дві стрілецькі пісні Р. Купчинського „Заквітчали дівчатонька" і „Як стрільці ішли з України". Відома рецитаторка п-і Володимира Смик, резитувала поему М. Вільшини „Перший Листопад".

Відспіванням українського національного гимну закінчено академію, що зібрала значне число української публіки, але переважно старших, бо молоді було дуже мало. Навіть не було наших молодих професіоналістів, студентів, учнів Школи Українознавства, ані членів молодечих організацій. Зате дописали наші ветерани, головно дивізійники. На залі був єдиний учасник Листопадового Зриву в Перемишлі, п. Михайло Войтович, філателіст. Д-р Юліян Рабій, чотар УСС, не міг прибути із-за недуги, інші листопадівці роз'їхалися, або відійшли на Вічну Ватру.

Пам'яті Ніни Денисенко

30-го червня ц. р. відійшла у вічність видатна діячка українського національного мистецтва, талановита вихователька молоді, невтомна працівниця на громадській ниві, щира українська патріотка, людина надзвичайної душевної краси сл. п. Ніна Денисенко. Всі, хто мав щастя зустрічатися з цією надзвичайною жінкою, ніколи її не забудуть. Її світла лагідна вдача, глибока релігійність, самовіддана любов до українського народу, її безкорисливість, християнська добросердечність чарували кожного, хто хоча раз бачив сл. п. Ніну Денисенко й говорив із нею.

Життєвий її шлях був тяжкий. Народилася вона на Запоріжжі 1906 року, малою дитиною втратила своїх батьків. Кругла сирота знайшла притулок у чужих людей. З ними, після поразки визвольних змагань, вона прибула й на еміграцію. Одружилася в Варшаві з еміґрантом — старшиною Армії УНР Дмитром Денисенком. Переборюючи тяжкі матеріяльні умови життя на чужині, сл. п. Ніна Денисенко закінчила Школу українського народного танцю Авраменка та відому в той час Балетну школу Тетяни Висоцької. У Варшаві вона працювала в Дитячому театрі, виступала в кількох фільмах. Одночасно провадила діяльну громадську працю в українській студентській громаді. Разом із Оленою Телігою сл. п. Ніна Денисенко та її чоловік засновують у Варшаві Український Театр та Українську школу, а при ній відділ нелегального в Польщі Українського Пласту, до якого належали і її діти Леонід та Юрій.

Особливу увагу приділяє Ніна Денисенко вихованню своїх і чужих дітей. Щоб уберегти їх від асиміляції, Ніна Денисенко щоліта вивозить українських дітей в галицькі села, щоб у рідному українському оточенні вони плекали свою рідну мову, рідні звичаї і національну культуру.

Під час німецької окупації Польщі сл. п. Ніна Денисенко та її чоловік Дмитро всі свої сили, енергію віддають на допомогу втікачам із України. Їхнє помешкання стало справжнім гуртожитком для втікачів. Вони діляться останнім шматком хліба з українськими втікачами. Ризикуючи своїм власним життям сл. п. Ніна Денисенко і о. Шпаченко прибувають до німецького концтабору, щоб передати українським в'язням харчі й одяг. Тоді під пильним наглядом німецької поліції о. Шпаченко відслужив Святу Літургію і охристив понад 120 молодих людей, яким хрищеною матір'ю стала сл. п. Ніна Денисенко.

Минають роки...1950 року сл. п. Ніна Денисенко з своїм чоловіком та синами прибуває до Австралії. Тут розгортається надзвичайно широка культурна й громадська діяльність всієї родини, а зокрема сл. п. Ніни Денисенко. Майже цілий рік їздить вона із сином Леонідом по всій Австралії як керівник Українського відділу мандрівної міжнаціональної виставки. Український відділ із його чудовими мистецькими експонатами захоплює всіх відвідувачів виставки. А ще більше захоплюється публіка, коли бачить, як ці мистецькі цінності творяться в руках сл. п. Ніни Денисенко, яка сидить і вишиває. Одна австралійська жінка — відвідувачка цієї виставки — так писала про її мистецьке вишивання: „Після того як я побачила місис Денисенко, як вона так гарно вишиває, я мала таке почуття, що хотіла піти додому й викинути всі свої голки й нитки. Мої бідні спроби у вишиванні здавалися мені такими незграбними, коли я побачила як працюють фахівці...Проте я вважаю, що я багато-чому навчилася, дивлячись на працю цієї талановитої жінки". („Glen Innes Examiner").

В Австралії сл. п. Ніна Денисенко найбільше часу й енергії присвячує своїй невтомній праці в ділянці підготови молодих українських танцюристів. Ніна Денисенко засновує Балетну Школу та танцювальний ансамбль „Дніпро". Її педагогічна праця закінчується великим успіхом: понад 300 молодих хлопців і дівчат стають вишколеними танцюристами. Танцювальний ансамбль „Дніпро" під керівництвом сл. п. Ніни Денисенко об'їхав майже всю Австралію, показуючи широкій публіці чар і красу українських народних танців, пісні й музики. Цей ансамбль дістає найвище відзначення на Першому Мистецькому Фестивалі в Аделаїді.

Найбільший успіх сл. п. Ніни Денисенко — це створення двох народних балетів „Довбуш" та „Причинна".

Нещасливий випадок — удар авта — припинив діяльність сл. п. Ніни Денисенко. Після двох років перебування в лікарні в критичному стані невтомна і самовіддана на ниві української національної культури відійшла у вічність. Її славні сини Леонід та Юрій успадкували від своєї матері найкращі риси її вдачі та її здібностей. Леонід не тільки славний мистець-графік, а й голова товариства „Відродження", що пропаґує високі християнські чесноти та веде боротьбу проти алькоголізму та інших наслідків сучасної гнилої цивілізації. Юрій — не тільки славний архітектор, а ще й керівник Української Громади Австралії — голова найбільшої репрезентативної організації українців Австралії СУОА. Хай же сини своєї славної Матері сл. п. Ніни Денисенко продовжують її діяльність на добро й славу українському народові.

Петро Одарченко

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас, ненадійно, 11-го липня ц. р. наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

ГРИГОРІЙ ШМІҐЕЛЬ

Похорони відбулися в суботу, 15-го липня 1978 р. у Рочестері, Н. Й.

Цією дорогою бажаємо зложити щиро-сердечну подяку Всеч. о. шамбелянові Миколі Бабакові, пароховi церкви св. Йосафата, о. Василеві Осташеві, пароховi церкви Богоявлення і о. Петрові Дудякові за відправи у похоронному заведенні, Служби Божої і похорону на цвинтарі, як рівнож за теплі і щирі слова потішення о. шамбеляна М. Бабака над могилою покійного.

Дякуємо диригентові п. інж. Я. Матковському і Членам місцевого хору „Сурма" за участь у Панахиді, Службі Божій і у похоронах; пані Мері Климків за зворушливе відспівання „Діво Маріє" і усім Сеньйорам місцевої Пластової Станиці, які прийшли віддати останню прислугу Покійному Батькові друга-сеньйора, бувшого станичного Любомира Шміґля. Особлива подяка дорогим сватам Михайлині і Дмитрові Пилипець, Марії і Іванові Крамарчук, кузинці Павлині Микоян з Родиною з Гамільтону, швагрові Юрієві Колодій з дружиною Олею з Монтреалю, та п-ву Катрусі і Михайлові Лялька, які від першої хвилини нашого горя перебували з нами та старалися улегшити переносити таку для нас ненадійну, болючу втрату дорогої особи; Приятелям та близьким Знайомим за піддержку, розраду та готовість допомогти у наших тяжких годинах і за те, що віддали останню прислугу, відпроваджуючи Покійного на Вічний Спочинок.

Сердечна подяка Усім, що взяли участь у трапезі після похоронів, що відбулася у їдальні школи св. Йосафата, за щирі слова признання та пошани для Покійного, що їх виголосили п. Михайло Лялька від друзів-кооператорів і п. Евстахій Бедрій, як бувший співробітник Покійного. Від усіх Приятелів прощав Покійного щирими, прихильними, від душі пливучими словами мгр Мирон Руснак.

Немає слів, щоб могти висловити нашу глибоку вдячність Усім, що в пам'ять Покійного переслали китиці квітів, за численні Служби Божі, щедрі датки на будову нової Церкви, а особлива подяка Членкам СУА 47 Відд. за вияви співчуття та відданости впродовж похоронів, за великодушні датки на Український Музей в Ню Йорку, замість квітів на свіжу могилу Покійного та численну участь у похоронах і поминках.

Легше приходилось приймати смуток із-за втрати найдорожчої нам Особи — одержуючи чисельні вислови співчуття, потіхи і розради усно, а радше особисто, телефоном, як рівнож листовно.

Хай Всевишній нагородить Вас усіх сторицею за усе добро, приязнь і сердечність, виявлену Родині Покійного під час і після похоронів!

У глибокому смутку:

ІРИНА — дружина
Інж. ЛЮБОМИР — син з дружиною ЛЮБОЮ і родиною
Д-р БОРИС — син з дружиною МАРТОЮ
ТАНЯ, ІРЕНА, МАРКО І АНДРІЙ — внуки

Рочестер, Н. Й., 10-го жовтня 1978 р.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас на Вічний Спочинок дня 8-го червня 1978 року наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

АНТІН ТРАСКА

залишаючи у наших серцях невимовний біль і смуток.

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку нашим Рідним, Приятелям, Знайомим, Побратимам по Зброї, Співробітникам та всій Балтіморській Українській Громаді, що старались влегшити наш тяжкий біль і що, своєю участю віддали останню шану Покійному, і так величаво помогли нам відпровадити Покійника на Вічний Спочинок.

Ми вдячні д-рові А. Лемішці за безінтересовну і щиру лікарську опіку в часі недуги Покійника.

Щиросердечно дякуємо Отцю Пароховi мгр І. Дорничу за ведення похоронних відправ та прощальну проповідь в церкві.

Щедре Спаси-Біг членам Родини, Друзям та Побратимам по Зброї за несення домовини.

З цілого серця дякуємо ген. П. Самутинові за його великий труд і так зворушливі слова над могилою Покійного та віддання „Останнього Салюту" Покійникові, б. Побратимові по Зброї. Друзям Комбатантам наша щедра подяка за їх численну участь і так взірцеве супроводження свого „останнього лицаря" Гарматньої Бригади на Його вічний звіт.

До болю зворушливі були слова прощання ВП. п. В. Татчина, який прощав Покійника від імени Балтіморської Громади, наша велика подяка йому.

З глибини душі дякуємо Співпрацівникам Покійного з Т-ва Прихильників УНР за їхній прощальний лист з кошиком квітів та так чутливу пам'ять своєму бувшому голові. Ми рівнож дуже вдячні проф. д-рові П. Феденкові, що так чудово звеличав пам'ять нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Дідуся.

Ми глибоко вдячні Родині, спеціяльно інж. Б. Яцеві зі сином Андрієм, за їхню велику посвяту, що приспіли з далекої Канади, щоб попрощати в останнє свого Вуйка.

У короткій подяці не стає місця поіменно подякувати всім Дорогим Приятелям та Знайомим за прекрасне „поле квітів" і численні Служби Божі та за писемні чи телефонічні вислови співчуття. Рівнож наша найщиріша подяка всім Жертводавцям на добродійні цілі, на які Покійний горячо собі бажав. (Список нище поданий). Щире Спаси-Біг інж. Т. Хархалісові і п. М. Турикові за переведення збірок.

За зразкове переведення похорону почуваємось до обов'язку подякувати похоронному заведенню Lilly Zeiler.

У важких наших хвилинах Рідня наша, Приятелі і Знайомі виявили стільки щирої прихильности і співчуття, за що ми з глибини серця вдячні.

Хай ласкавий і милосердний Господь щедро наділить Вас усіх обильними ласками і всім добром.

Залишені в смутку:

дружина — ОЛЬГА зі СТРОНСЬКИХ
дочка — ІРЕНА ТЕРЗІЄВ з мужем НИКОЛАЄМ і дітьми РЕНАТОЮ та НИКОЛАЄМ ХРИСТОФОРЕМ
син — ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ІРЕНОЮ і синами РОМАНОМ та ЯРЕМОЮ

•

З великою подякою подаємо список жертводавців:

Пожертви на Українські Студії в Гарвардському Університеті:

по $50.00 — д-р О. Дерій, п-во Таня і Тарас Хархаліс;
по $40.00 — п-во О. і В. Сушки;
по $30.00 — п-во Ю. і Ю. Чапельські;
по$25.00 — п-ні Марія Хархаліс, п-во О. і В. Палійчук, Ольга Траска;
по $20.00 — п-во М. і Т. Попович;
по$15.00 — п-во Н. і О. Зінкевич;
по $10.00 — п-во Д. і Б. Чапельські, п-во М. і О. Поліщук, п-во Т. і Й. ДАвінйон, п. Б. Майар;
по$5.00 — п. А. Талан, п-во А. і Е. Притула;
по $100.00 — І. і О. Траска, І. і Н. Терзієв.

Цією дорогою хочемо подякувати ще п. П. Хлібовичеві з синами, за їхню пожертву на Українські Студії в пам'ять Покійного.

—————

Пожертви на Комбатантів:

$200.00 — з цього призначено на охорону могил полеглих дивізійників в Европі;
$47.00 — на пресовий фонд „Вісті Комбатанта";
по $1.00 — п. В. Охота,
по2.00 — пп. А. Лихолат, Т. Мудрий, О. Самолук, В. Стельмах, М. Хомішак;
по $3.00 — пп. Р. Ганас, В. Мацук;
по $5.00 — мгр А. Булавка, п. З. Ґой, д-р О. Дерій, п-ні Марія Котик, п-ні Анна Мельник, П. С. Поліщук, п. А. Радь, п. Степан Поліщук, п. В. Романовський, ген. П. Самутин, п. М. Сеньків, п. Е. Снігура, п. М. Турик, п. С. Хай, п-ні Марія Хархаліс, п. Б. Чапельський, п-ні Дарія Чорнодольська;
по $10.00 — п. В. Корж, д-р Д. Кострубяк, д-р М. Ласійчук, д-р А. Лемішка, п-ні Іванна Мацюрак, п. О. Ратич, п. М. Тимюк, Ольга Траска;
по $20.00 — п-во Г. і Д. Пісецькі, І. і О. Траска, І. і Н. Терзієв.

Згадуючи одну зразкову родину

Важкий був шлях повоєнної еміграції. Ми прибули в чуже оточення без знання мови, а що найголовніше в більшості з цього роду знанням, що його тут багато з нас не могли примінити. І тоді відрадно ставало, якщо хтось прийшов з добрим словом, допомогою.

І сьогодні в мене є бажання присвятити цю статтю саме такій родині, що йшла з допомогою всім, а зокрема сл. п. нотареві Ковбаснюкові, який 55 років тому заснував у Ню Йорку Нотаріяльне бюро, нині знане у ЗСА п. н. „Ковбаснюк Тревел Ейдженсі". Сл. п. нотар Ковбаснюк — це була великої душі людина, яка допомагала прибулим масово еміґрантам порадою і фінансами. Крім того він був зразковим батьком, а свою любов до рідного народу, він своїм вихованням вщепив дочці Вірі. Перебравши фірму, п-і Віра йде далі слідами свого батька разом із своїм чоловіком і однодумцем адвокатом А. Шумейком.

Кожен, хто прийде сюди, отримає безкоштовну пораду, його зустрінуть із усмішкою, і він дістане найкращу обслугу.

А зокрема Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку ніколе не забуде тих, які зробили для нас дуже багато. Вже на самому початку, як тільки постала наша школа, п-во Шумейки подарували нам п'ять бандур, на яких сьогодні вже четвертий рік вчаться грати музично обдаровані діти, які неспроможні цей дорогий інструмент купити. Отже п-во Шумейки створили фундамент для Школи, а ми докінчуємо її будову.

Пригадую той час, коли ми готувались до великої паради, щоб вшанувати 200-річчя Америки і сторіччя першого поселення українців у Америці. Нам потрібно було мати парадний віз і тоді саме допомогли нам п-во Шумейки, які подарували поважну суму, щоб ми могли гідно представити наш національний інструмент — бандуру. Другу частину суми ми дістали від теперішнього президента УНСоюзу д-ра І. Флиса, тоді голови „Байсентенял Коміті" і цілої тодішньої Екзекутиви.

Щоб краще пригадати ту неповторну подію у нашому житті пригадую, що сім мільйонів глядачів заповнили кожне можливе місце на головній вулиці, де відбувалась ця парада. Мало того, з вікон хмародерів дивилось на вулицю море голів. Уся американська преса заздалегідь заповідала і безустанно повторювала, що ми будемо свідками найбільшого здвигу народу, який колинебудь відбувся у цій країні. Шкода тільки, що словаки стягнули на цю параду 3 найкращі мистецькі одиниці, а від нас, крім кобзарського флоту, була дуже мала група комбатантів, жіноцтва та юні танцюристи осередку СУМА під проводом Д. Ґензи.

Завдяки п-ву Шумейкам Школа Кобзарського Мистецтва, на святково прикрашеному флоті, задемонструвала український народ і його культуру якнайкраще. Між бандуристами їхала телевізійна акторка пані Ляриса Кукрицька-Лисняк, яка заповідала: „Українці дають свій почот Америці"!

Нещодавно ми відзначили п'ятирічний ювілей нашої школи. У нас є вже певні досягнення. Ґрадуанти нашої школи провадять самостійно окремі відділи. Тепер ми вже у фінальній стадії підручника гри на бандурі, на видання якого п-во Шумейки склали велику пожертву. Недавно вони також погодились фінансувати видання журналу англійською мовою, який незабаром появиться.

Отже, як бачите успіх нашої школи — це успіх п-ва Шумейків. Ця стаття написана не для рекламими. Ні, вони її не потребують. Ми молоді бандуристи, які вивчаємо цей історичний національний інструмент, сьогодні найбільш популярний між не-українцями, ніколи не забудемо їхньої допомоги, до якої спонукала їх любов до українського народу

М. Д. Чорний

Припускають, що знайдено тлінні останки св. Івана Христителя

Натроун, Єгипет. — У середу, 15-го листопада, монахи з монастиря св. Макарія поінформували, що в призабутій печері знайдено 14 розсипаних скелетів, але тільки тринадцять черепів; тому насувається припущення, що це тлінні останки св. Івана Христителя, що йому наказав стяти голову Ірод.

До цього монастиря, збудованого на пустині 1600 років тому вибралися члени комітету, очолюваного Йоаннесом, єпископом Коптійської Православної Церкви. Д-р Лябіб Габаші, єгиптолог, заявив, що члени комітету, на підставі манускриптів з XУ сторіччя припускають, що тлінні останки св. Івана Христителя перевезли до Єгипту. Ігумен цього монастиря Юганна сказав, що про цю знахідку вони ще знали у 1976 році, але не маючи певности, не хотіли про це нікого повідомляти.

У печері знаходиться старинна домовина незнаного святого, напевно не св. Івана Христителя, тому що зі скелетом є голова. Зараз біля неї є розсипані кості з 14-ох скелетів і тільки 13 черепів, на підставі чого можна припускати, що пом'ж цими скелетами є тлінні останки св. Івана Христителя. Ігумен цього монастиря сказав, що згідно з твердженням церковних чинників, можна сказати, що тіла св. Івана Христителя і пророка Іллі перевезено з Палестини до Александрії в IУ сторіччі і 600 років пізніше перевезені до цього монастиря.

Померла Марґарет Мід — відомий науковець антрополог

Ню Йорк, Н. Й. — У середу, 15-го листопада ц. р., тут у нюйоркському шпиталі після боротьби з недугою рака, на 76-му році життя померла Марґарет Мід — одна із найбільших антропологів світу, соціяльний критик і письменник, фемініст та особа, що її шанували кілька поколінь молодих американських студентів. Останньо вона була емеритованим куратором етнології в американському Музеї Природознавчої Історії, а також викладачем на трьох катедрах — Колюмбійського та Фордгамського університетів. Славу і репутацію знаменитого професіоналіста п-і М. Мід здобула своїми невтомними дослідницькими студіями примітивної культури племен на островах Тихого океану, рівнож виданням книжки у 1928 році п. н. „Дозріваючи в Самоа", в якій вона описала побут примітивних полінезійських племен, а також книжкою у 1949 році п. н. „Чоловік і жінка", в якій авторка розв'язує проблему ролі жінки, 20 років раніше, заки світ звернув увагу на це питання.

Проф. М. Мід висловлювала погляд, що батьки повинні поважати опінію дітей. Пані Мід, яка виросла у тісному родинному колі, поширювала думку, що найкращим посібником у вихованні дітей є родина, дім в якому живе три покоління — батьки, діди і прадіди. І хоча тричі одружена — задержала своє дівоче прізвище.

Президент Джіммі Картер, висловивши слова жалю із-за великої втрати зі смертю М. Мід, заявив, що вона „мільйонам людей передала людський аспект культурної антропології". Після смерти цього великого науковця, ряд чільних державних мужів і науковців висловлювали похвали про її незвичайну наукову діяльність, яка мала вплив на весь науковий світ.

Едвард Дж. Леман, екзекутивний директор Американської Антропологічної Асоціяції, після смерти М. Мід, назвавши її піонеркою у двох важливих ділянках, в яких вона перша спрецизувала погляд на дитинство, вирощене в різних суспільствах, і ролю культури на формування характеру, сказав: „Смерть Марґарет — це не тільки втрата для антропології, але й взагалі для науки; не лише для американського суспільства, але й для цілого світу. Вона незаступима".

Дочка Марґарет Мід — Мері Катрін Батесон Кассаріян, йдучи слідами матері-науковця, є деканом в Реа Шах Кабір університеті в Ірані на факультеті суспільних наук.

Куба одержала нові совєтські джетові літаки

Вашінґтон. — Речники уряду президента Джіммі Картера заявили, що Куба вже одержала совєтські новочасні джетові літаки, але ці літаки правдоподібно не матимуть спроможности виконати атомовий удар на ЗСА. Державний департамент тепер перевіряє звідомлення чи постачання Совєтським Союзом джетових літаків МІҐ-23 не є порушенням американсько-совєтського порозуміння з 1962-го року, яке забороняє доставу офензивної зброї на Кубу. Речники Державного департаменту відмовилися входити в подробиці цього звідомлення, але раніше Державний департамент і Пентагон стверджували, що Куба одержала в останньому часі 15-18 джетових літаків МІҐ-23, які є дуже ефективними боєвими машинами.

ПРО РОТАЦІЮ, УЗГІДНЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

ще одну преважливу підставову проблему. СКВУ мусить бути присутній на кожному терені нашого поселення з одного боку, з другого боку — господарем кожного терену і відповідальним за нього є крайова (теренова) репрезентація. В часі другої каденції СКВУ ми були свідками, як деякі члени Секретаріяту шукали доступу до даних країн не завжди почерез крайову репрезентацію. Очевидно, це недопустиме, щоб будьяка країна не відчувала присутности СКВУ, щоб СКВУ був якимсь „астральним" тілом", чимсь, що є на папері й тільки час від часу відзивається декляраціею, закликом тощо. Значить треба знайти й устійнити задовільну для обох чинників норму, яка вможливила б одному й другому виконати повністю свої завдання і виключала б небезпеку конфлікту.

Ясно, що таких конкретних питань і проблем значно більше. Сподіваємося, що делегати видвигнуть їх.

Вшановують пам'ять проф. Бориса Іваницького

В цім році минуло 100 років з дня народження і 25 років з дня смерти видатного українського вченого і політичного діяча, колишнього ректора УГА і УТГІ, першого голови УНРади, проф. д-ра Бориса Ю. Іваницького.

З цієї наґоди в суботу, 18-го листопада 1978 року, о год. 3-ій по полудні в Домі ДЦ УНР при 1211 68-ма евеню у Філядельфії відбудеться вечір на пошану проф. Б. Ю. Іваницького, на якому виступатимуть проф. д-р Микола Степаненко, проф. д-р Ярослав Рудницький та інж. Ярослав Зубаль.

Також відбудеться виставка наукових праць проф. Б. Іваницького та статтей про нього, друкованих в українській періодиці.

Після офіційної частини — рецитація артистки Клявдії Гош.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що після тяжкої і довготривалої недуги, 13-го листопада 1978 р., з волі Всевишнього, відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І СВАХА

бл. п.
МАРІЯ СИДОРУК

Горем прибиті:
АДАМ — муж
ГАЛИНА і ВОЛОДИМИР — донька і зять
ОКСАНА і ВОЛОДИМИР — внуки
ЛІДІЯ і ВАСИЛЬ ГРИГОРЕНКИ — свати

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в похоронному заведенні Conroy Funeral Home, 21 E. 2nd St., Bound Brook, N.J. у п'ятницю, 17-го листопада, о год. 7-ій веч.

Від'їзд з того ж заведення до Церкви-Пам'ятника для похоронної Служби в суботу, 18-го листопада 1978 р., о год. 9-ій ранку, а відтак похорон на цвинтарі о 10-ій год. ранку.

Українська Вільна Академія Наук у США
із смутком повідомляє, що 15-го листопада 1978 року, після короткої хвороби, упокоївся на 84-му році життя

бл. п.
Проф. ІВАН ЛУКИЧ ЗАМША

довголітній секретар Управи і керівник Фінансового Відділу Академії.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПАРАСТАС в п'ятницю, 17-го листопада 1978 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в суботу, 18-го листопада 1978 р., о год. 10-ій ранку в катедральному соборі св. Володимира в Ню Йорку при 82-ій вул., а опісля на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 15-го листопада 1978 року, з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.
МИХАЙЛО МИКИТІВ

нар. 23-го листопада 1903 р. в с. Денисові, пов. Тернопіль, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 17-го листопада 1978 р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Th. Quinn, Astoria, L.I. City, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 18-го листопада 1978 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:
МАРІЯ — дружина
МИРОСЛАВ — син з дружиною ЛЮБОМИРОЮ
БОГДАННА — внучка з чоловіком і донею
ХРИСТЯ — внучка з чоловіком, донею і онуком МИХАСЕМ
ІВАН ВІТЮК з родиною
МИКОЛА КОЗЮПА з родиною
БОГДАН ГАВРИЛЮК з родиною
БОГДАН ВІТЮК з родиною
МИРОСЛАВ ВІТЮК з родиною
та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Ділимося сумною і болючою вісткою, що 11-го листопада 1978 року, упокоїлась в Бозі, на 56-му році життя наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п мґр фармації
СТЕФАНІЯ ІЛЕВИЧ ГАВРИЛЮК

членка 49-го Відділу СУА, б. членка колишніх хорів церковного і УККА та б. членка хору „Бурлаки" в Боффало.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 14-го листопада 1978 р. в церкві св. о. Миколая при Філмор й Онейда вул. в Боффало, а опісля на цвинтар св. Хреста в Лякавані.

В глибокому смутку:
муж — ІВАН
син — ОСИП з дружиною АНЕЮ та дітьми СТЕФЧИКОМ і ПЕТРУСЕМ
доньки:
МАРТА ШЕВЧУК з мужем ЮРІЄМ
ДІЯНА й УЛЯНА
сестри:
ТЕОДОЗІЯ ДЕПУТАТ з родиною
АННА ДЕРЛИЦЯ з родиною
МАРІЯ КНЯГИНИЦЬКА з родиною
ЯРОСЛАВА БОЖЕМСЬКА з родиною
та ближча і дальша Родина

Замість квітів, проситься складати пожертви на Патріярший Фонд або СКВУ.

КОНЦЕРТ-РЕЧИТАЛЬ С. ВОЖАКІВСЬКОЇ ТОНКОШКУР

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 19-го листопада ц. р., о год. 3-ій по полудні, тут у церкві св. Марка (Юнайтед Методіст чирч) на 137 вул. в Ню Йорку, відбудеться концерт-речиталь співачки сопрано Світлани Вожаківської Тонкошкур з участю бас-баритона Олександра Голла, що їм акомпаньюватиме п. М. Голл. У програмі концерту твори таких композиторів: Гендля, Форе, Доніцетті, Респігі, Дворжака, Чайковського, С. Вожаківського до слів А. Коссовської, народні українські пісні та негритянська духовна пісня.

Відбудеться проголошення нагород 5-го Літературного Конкурсу УЛФ ім. І. Франка в Чікаґо

Чікаґо. — Український Літературний Фонд ім. І. Франка в Чікаґо повідомляє, що Літературне Жюрі закінчило свою працю над оцінкою надісланих 48 творів, що їх прислало 39 письменників, які вийшли друком у рр.: 1974 до 1977. Літературне Жюрі працювало у складі: д-р Гр. Лужницький — голова Жюрі, ред. Л. Бурачинська, д-р І. Качуровський, д-р М. Кушнір, д-р Л. Онишкевич, д-р Б. Рубчак, мґр А. Стебельська.

Підсумки перевело Правління УЛФ. На основі тих оцінок — Український Літературний Фонд ім. І. Франка в Чікаґо проголошує нагороди за найкращі літературні твори, що вийшли друком в рр.: 1974-1977.

Поза конкурсом признано нагороди письменникам в Україні: по 1000 дол. — Ігор Калинець — поезія, Михайло Осадчий — проза „Більмо". Нагороди у вільному світі:

Для дорослих: Перша нагорода: 1500 дол. — Володимир Янів за збірку поезій „Життя". Друга нагорода: 1000 дол. — Олекса Ізарський (роман) „Полтава". Третя нагорода: 600 дол. — Марія Струтинська (Марська) „Далеке зблизька".

Для дітей і молоді: Перша нагорода: 1000 дол. Друга: 600 дол. — порівні Роман Завадович „Гоца-Драла",—Ніна Мудрик-Мриц „На світанку", „Соняшні казки". Третя нагорода: 300 дол. — Ірина Лаврівська „Перший козак в Америці".

Крім нагороджених письменників — жюрі відмітило ряд творів, що заслуговують на увагу читача, а це: для дорослих Любомирський Степан „Прометеїв вогонь", Коздоба Кузьма „За метений шлях", Климишин Степан „В поході до волі", Коссовська Алла Давиденко „Ціна Душі", Лисак Леся „Замок на вулиці Мейн", Демус Володимира „На людських Озерах" (поезії модерного стилю). Для дітей і молоді: Вакуленко Пилип „У царстві коралів", Кузьменко Світлана „Новоталалаївські рефлексії", Погідний-Угорчак Микола „Дніпрові Дзвони".

Фундаторами цих грошевих нагород є українські фінансові і громадські установи, як також окремі жертводавці — любителі української літератури. Список всіх жертводавців подамо в найближчих вістях.

Роздача нагород на вечорі Української Літератури відбудеться 19-го листопада ц. р. у Торонто, Канада в год. 3-ій по пол. в залі при: Олд Міл/21 Олд М. Р. До участи запрошуємо всіх нагороджених письменників і учасників Конкурсу, а передусім членів Літературного Жюрі та все українське громадянство Америки і Канади.

Правління Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чікаґо — Централя

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

ПІД ЧАС ПОЇЗДКИ...

(Закінчення зі стор. 1)

зокрема неґативно відбивається на науковому обміні між Америкою та СССР. Джевітс теж видвигнув справу еміґраційної політики Москви, яка ставить великі перешкоди особам, які хочуть виїхати із Совєтського Союзу. Між іншим, ту саму справу видвигнув демократичний сенатор Рібікофф, передаючи совєтському міністрові закордонних справ Андреєві Ґромикові прізвища 200 осіб, які внесли прохання в справі виїзду до ЗСА.

Того самого дня американські сенатори відбули розмову із совєтським премєром Алєксеєм Косиґіним, під час якої порушили питання продажу нових совєтських літаків Кубі. Косиґін відповів, що ці літаки продані Гавані „вже давно", як теж твердив, що вони не озброєні нуклеарними ракетами, додаючи, що їхня присутність на Кубі не повинна мати жадного впливу на переговори щодо договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II). Як відомо, Вашінґтон тепер перевіряє питання, чи продаж цих совєтських літаків Кубі порушує домовлення між ЗСА і СССР із 1962-го року.

НАУКОВА І ВИДАВНИЧА...

(Закінчення зі стор. 1)

д-р Ганс Раупах, президент Баварської Академії Наук.

Англомовне видання „Анналів" поширюється у науковому світі не тільки по західніх університетах, але також в Україні. Кілька видань УВАН, як, наприклад, „Історія Української Літератури" Дмитра Чижевського, англомовний „Огляд української історіографії" Дмитра Дорошенка і „Українська історіографія, 1917-1956" Олександра Оглоблина, стали підручниками американських й канадських університетів. Такі англомовні видання, як „Михайло Драгоманов", монографія Олекси Повстенка „Катедра св. Софії в Києві", джерельне дослідження Наталії Полонської Василенко „Заселення південної України", збірник праць, присвячений сторіччю з дня народження Тараса Шевченка за редакцією Юрія Шевельова і Володимира Міяковського, англомовне видання під назвою „Неопубліковані листи гетьмана Івана Мазепи" за редакцією Ореста Субтельного, заслуговують на окреме відмічення і увагу.

Серед цілого ряду українських видань УВАН, що часто мають першоджерельне значення, слід згадати унікальну працю Ольги Косач-Кривинюк „Хронологія життя і творчости Лесі Українки", „Статті, листи, документи" Симона Петлюри, монографію Вадима Павловського „Василь Кричевський", третій том „Наукового збірника" на пошану історика Олександра Оглоблина (за редакцією Василя Омельченка) та ряд інших цінних видань.

Підготовлено вже до друку чотирнадцятий том „Анналів", „Збірник на пошану маестра Григорія Китастого" (за редкцією Якова Гурського) та цінну монографію Дмитра Дорошенка „Гетьман Петро Дорошенко". Друкується другий том збірника „Статті, листи, документи" С. Петлюри.

Слід згадати, що Академія систематично влаштовує наукові конференції. За 28 років в УВАН відбулося 1508 наукових засідань, на яких було виголошено 1833 наукові доповіді. Члени УВАН брали і беруть участь у різних міжнародних наукових конгресах та друкували й друкують свої наукові праці багатьма мовами світу. УВАН тісно співпрацює з іншими науковими установами, українськими і міжнародними.

При УВАН розбудовано: бібліотеку ім. В. Міяковського, яка нараховує понад 50 000 одиниць та архів ім. Д. Антоновича, де є сотні тисяч рідкісних рукописних матеріялів з різних періодів суспільної і наукової думки, політики і культури. Цими джерельними матеріялами постійно користуються українські і неукраїнські дослідники і докторанти різних наукових закладів і університетів світу.

В кінці розмови науковий секретар проф. д-р Василь Омельченко і тодішній секретар Управи, тепер вже покійний проф. Іван Замша, вручили на спомин відвідин президентові УНС д-рові Іванові О. Флисові і редакції „Свободи" „Науковий Збірник УВАН", виданий на пошану проф. Олександра Оглоблина.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАРАСКА КУРКО, членка УНС Відд. 163 у Філядельфії, Па., померла 16 вересня 1978 на 81 році життя. Нар. 1896 р. в с. Шеґди, пов. Ярослав, Зах. Україна; членкою УНС стала 1929 р. Залишила у смутку сина Володимира, дочку Елізабету і Катерину. Похорон відбувся 19 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Марії, Факсчейс у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Дуда, секр.

КАТЕРИНА СЕПЕЛ, членка УНС Відд. 292 в Детройті, Міч., померла 13 вересня 1978 р. Нар. в селі Бліч, Зборів, Україна; членкою УНС стала 1952 р. Залишила в смутку синів Нік і Рей, дочку Ірену, 7 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 16 вересня на цвинтарі Голі Сепальчер в Савтфілд, Міч.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ОЛЬГА М. МИХАЙЛИШИН, членка УНС Відд. 379 в Чікаґо, Ілл., померла 1 серпня 1978 на 27 році життя. Нар. 1952 р. в Чікаґо, Ілл.; членкою УНС стала 1965 р. Залишила у смутку чоловіка Ричарда, двоє дітей, батька Василя, матір Анну, брата і сестру. Похорон відбувся 5 серпня 1978 р. на цвинтарі Овк Рідж в Ґілсайд, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

МАРІЯ ОСЯДАЧ, членка УНС Відд. 220 в Чікаґо, Ілл., померла 8 липня 1978 на 84 році життя. Нар. 1893 р. в Україні; членкою УНС стала 1935 р. Залишила у смутку сина Вілліяма і дочку Дороту. Похорон відбувся 11 липня 1978 р. на цвинтарі св. Марії в Еверґрін Парк, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Едвін М. Блідий, секр.